

**Hässelholms
kommun**

Kallelse till kommunstyrelsens arbetsutskott

Onsdagen den 14 juni 2023, kl. 08:30
Sammanträdesrum 1, Stadshuset

I tur att justera: Lina Bengtsson
Ersättare: Hanna Nilsson
Tid och plats för justering: Kommunledningsförvaltningen

Föredragningslista

Sammanträdet inleds med att enhetschef Maria Olsson mellan 08:30-08:45 informerar om arbetet med digitala underskrifter.

	Ärenden	Föredragande	Till	
	Protokollsjustering			
1.	Godkännande av dagordning			
2.	Tätortsbidrag verksamhetsår 2022 <i>Handlingar</i> <ul style="list-style-type: none"> • KLF tjänsteskrivelse 2023-05-03 • Redovisning av tätortsbidrag 2022 	Näringslivs- chef	KS	
3.	Överlåtelse av tillsyn enligt miljöbalken - Kuggen 14 Hässelholm <i>Handlingar</i> <ul style="list-style-type: none"> • KLF tjänsteskrivelse 2023-04-28 • MSN protokoll 2023-03-28 • MSF tjänsteskrivelse 2023-03-02 	Förvaltnings- chef MSF	KF	

4.	<p>Granskningsrapport om arbetsmiljö inom omsorgsförvaltningen</p> <p><i>Handlingar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • KLF tjänsteskrivelse 2023-05-22 • ON protokoll 2023-05-09 • OF tjänsteskrivelse 2023-04-11 • Tjänsteutlåtande granskning av omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete • Granskningsrapporten • Revisorernas granskning 2023-02-16 	Förvaltnings- chef OF	KF	
5.	<p>Motion om cykelplan - Satsa på cykeln i Hässleholms kommun!</p> <p><i>Handlingar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • KLF tjänsteskrivelse 2023-05-09 • MSN protokoll 2023-04-25 • MSF tjänsteskrivelse 2023-03-23 • Motionen 	Kansli- och kommunikations- chef	KF	
6.	<p>Motion om tydligare information om att turista i husbil i Hässleholm</p> <p><i>Handlingar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • KLF tjänsteskrivelse 2023-03-07 • TN protokoll 2022-12-20 • TF tjänsteskrivelse 2022-10-31 • KFN 2022-12-08 • Yttrande tillväxtavdelningen 2022-10-10 • Motionen 	Kansli- och kommunikations- chef	KF	

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Lena Wallentheim (S)
Ordförande

Isabelle Lood
Sekreterare

Handläggare
Näringslivsutvecklare Freja Hagsund
Näringslivsavdelningen
freja.hagsund@hassleholm.se

Tätortsbidrag verksamhetsår 2022

Ordförandens förslag till beslut

I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen följande beslut:

1. Redovisningarna för 2022 års tätortsbidrag för Bjärnum, Hästveda, Sösdala, Tyringe, Vinslöv och Vittsjö godkänns.
2. Godkända redovisningar ligger som underlag till förskottsutbetalning för verksamhetsåret 2023.

Beskrivning av ärendet

Administrerande föreningar i Bjärnum, Hästveda, Sösdala, Tyringe, Vinslöv och Vittsjö har skickat in redovisningar av utbetalda medel för verksamhetsåret 2022. De har redovisat hur de informerat om möjligheten att ansöka om medel ur tätortsbidraget, beslut om fördelning av bidraget i orten, samt hur bidraget har använts.

Rådande regler för tätortsbidrag, antagna i kommunstyrelsen 2020-03-04 (KLF 2019/538), föreskriver att administrerande förening sammankallar möte med övriga föreningar och organisationer för fastställande av vilka aktiviteter som ska få del av bidraget. Om möte ej äger rum godkänns inbjudan och samråd via email till aktuella intressenter. Vidare föreskriver riktlinjerna att en sammanställning av årets

ansökningar och tilldelningsbeslut ska redovisas samt likaså redovisning av kostnadsfördelning per aktivitet och användning.

Inlämnade redovisningar för 2022 bedöms kompletta för samtliga sex tätorter. Bidraget har använts till aktiviteter med olika huvudmän, vilket alla föreningar har redovisat. Aktiviteterna som genomförts med stöd av bidraget har involverat flertalet föreningar och organisationer i tätorten. Bidraget har använts till stöd för arrangemang och aktiviteter som har till syfte att stärka orternas roll som mötes- och handelsplats.

Tätortsbidrag för verksamhetsår 2023, är utbetalda enligt delegationsbeslut KLF 2023/225-1, KLF 2023/225-2 och KLF 2023/225-3.

Till beslutet bifogas en sammanställning på aktiviteter för respektive förening samt kostnadsfördelning för 2022.

Bjärnum

Administrerande förening: Bjärnums GOIF
Bidragsbelopp: 57 000 kr
Utbetalt bidrag 2023: 57 000 kr

Hästveda

Administrerande förening: Hästveda intresseförening
Bidragsbelopp: 57 000 kr
Utbetalt bidrag 2023: 57 000

Sösdala

Administrerande förening: Sösdala Alliansen
Bidragsbelopp: 57 000 kr
Utbetalt bidrag 2023: 57 000 kr

Tyringe

Administrerande förening: Tyringe Byalag
Bidragsbelopp: 75 000 kr
Utbetalt bidrag 2023: 75 000 kr

Vinslöv

Administrerande förening: Vinslövs Föreningsallians
Bidragsbelopp: 57 000 kr
Utbetalt bidrag 2023: 57 000 kr

Vittsjö

Administrerande förening: Vittsjögruppen
Bidragsbelopp: 57 000 kr

Utbetalt bidrag 2023: 55 125 kr

Bedömning

Inlämnade handlingar utvisar att medlen hanterats på ett sätt som stämmer överens med föreskrifterna i Regler för tätortsbidrag, fastställda i kommunstyrelsen 2020-03-04.

Förslagets konsekvenser för verksamhetens brukare

Medlen utbetalas i enlighet med brukarnas förväntan.

Ekonomiska konsekvenser

Tätortsbidragen betalas ut enligt gällande budget.

Bilagor

Redovisning av tätortsbidrag verksamhetsår 2022

Sändlista:

Bjärnums GOIF
Hästveda Intresseförening
Sösdala Alliansen
Tyringe Byalag
Vinslövs Föreningsallians
Vittsjögruppen
Ekonomiavdelningen
Näringslivsavdelningen

Kommunledningsförvaltningen

Amra Salihovic
Biträdande kommundirektör

Stefan Larsson
Näringslivschef

Freja Hagsund
Näringslivsutvecklare

**Hässelholms
kommun**

BILAGA

1(7)

Datum
2023-05-03

Diarienummer
KLF 2022/116

Redovisning av tätortsbidrag 2022

Bilaga

Kommunledningsförvaltningen / Näringslivsavdelningen

Postadress: 281 80 Hässelholm **Besöksadress:** Stadshuset, Nytorget 1 **Telefon:** 0451-26 70 00 **Telefax:** 0451-814 06
E-post: kontaktcenter@hasselholm.se **Org. nr:** 212000-0985 **Webb:** www.hasselholm.se

Bjärnum

Administrerande förening: Bjärnums GOIF

- 1) Möteskallelse och protokoll som visar vilka föreningar och organisationer som bjudits in och fått möjlighet att ansöka om att ta del av bidraget:

Enligt inkommande handlingar redovisat i KLF 2022/116-5

Bjärnum Folkets Park
 Bjärnums museum
 Bjärnums GoIF
 Ars Divina Bjärnumsgruppen
 PRO och SPF Bjärnum

Diskussion har förts med tänkbara föreningar om deras evenemang för att få besked om vilka arrangemang de önskar söka bidrag för under 2022. De föreningar som ansökt har besökts på plats för att träffa representanter.

- 2) Sammanställning av årets ansökningar om tätortsbidrag och tilldelningsbeslut

Förening/ Organisation	Arrangemang	Ansökta medel	Beviljade medel	Förbrukat
Bjärnum Folkets Park	Söndagsdanser	10 000	5 000	5 000
Bjärnums Museum	Teknikens dag m.m.		15 000	15 000
Bjärnums GoIF	Karnevalshelg	30 000	26 000	26 000
Ars Divina Bjärnums- gruppen	Diverse utställningar och arrangemang		4 000	4 000
PRO och SPF Bjärnum	Event med Jessica Abbott	5 000	5 000	5 000
Marina Backe, Carina Malm	Julskyltning på torget		2 000	2 000
	Summa		57 000	57 000
	Summa utbetalt 2023			57 000

Bjärnums GOIF har, följt av inkommen redovisning, fått utbetalt 57 000 för 2023, i enlighet med bidragsriktlinjerna (se delegationsbeslut KLF 2023/225-1).

Hästveda

Administrerande förening: Hästvedas intresseförening

- 1) Möteskallelse och protokoll som visar vilka föreningar och organisationer som bjudits in och fått möjlighet att ansöka om att ta del av bidraget:

Enligt inkommande handlingar redovisat i KLF 2022/116-4

Fördelningsmöte den 29 mars med följande föreningar: Äskeberga Kulturförening, Sjörröds Konstsällskap, PRO Hästveda, Hästveda Hembygdsförening.

- 2) Sammanställning av årets ansökningar om tätortsbidrag och tilldelningsbeslut

Förening/ Organisation	Arrangemang	Ansökta medel	Beviljade medel	Förbrukat
PRO Hästveda	5 träffar (Trivselträffar, nationella friluftsdagen, dans, m.m.)	19 500	14 000	14 000
Sjörröds konstsällskap	Konstutställning (lokalhyra och annonser)	8 000	6 500	6 500
Äskeberga kulturförening	Trädgårdsfest och Äskebergafestivalen	9 500	8 500	8 500
Hästvedas Intresseförening	7 evenemang: årsmöte, berättarafton, skräpplockardag m.m.	25 000	14 000	14 000
Hästvedas Hembygdsförening	Valborgsmässoafton, Nationaldagen, Midsommarafton m.m.	20 000	14 000	14 000

	Summa	82 000	57 000	57 000
--	--------------	--------	--------	---------------

Hästveda Intresseförening har, följt av inkommen redovisning, erhållit 57 000 kronor i utbetalt medel för 2023 i enlighet med bidragsriktlinjerna (se delegationsbeslut KLF 2023/225-1).

Sösååala

Administrerande förening: Sösååala Alliansen

- 1) Mötesskallelse och protokoll som visar vilka föreningar och organisationer som bjudits in och fått möjlighet att ansöka om att ta del av bidraget:

Enligt inkommande handlingar redovisat i KLF 2022/116-10

Sösååala alliansen har kallat samtliga föreningar som är verksamma i Sösååala via den så kallade samverkansgruppen.

- 2) Sammanställning av årets ansökningar om tätortsbidrag och tilldelningsbeslut

Förening/ Organisation	Arrangemang	Ansökta medel	Beviljade medel	Förbrukat
Sösååala Alliansen	Sösååaladagen 2023	40 000	40 000	40 000
Sösååalaortens bygdegårdsförening	Hässleholms stadsmusikkår, Linderöds folkdanslag	12 500	12 500	12 500
IOGT-NTO föreningen	Hela Sösååala grillar, höstfest, julkonsert	4 000	4 000	4 000
	Summa	57 000	57 000	57 000
	Summa utbetalt 2023			57 000

Sösååala Alliansen har, följt av inkommen redovisning, erhållit 57 000 kronor i utbetalt medel för 2023 i enlighet med bidragsriktlinjerna (se delegationsbeslut KLF 2023/225-1).

Tyringe

Administrerande förening: Tyringe Byalag

- 1) Möteskallelse och protokoll som visar vilka föreningar och organisationer som bjudits in och fått möjlighet att ansöka om att ta del av bidraget:

Enligt inkommande handlingar redovisat i KLF 2022/116-7

Inbjudan till att söka medel av har skett genom annons i Nsk 26/2 2022 och Facebook. Mail har skickats till ideella föreningar i gamla Tyringe kommun.

- 2) Sammanställning av årets ansökningar om tätortsbidrag och tilldelningsbeslut

Förening/ Organisation	Arrangemang	Ansökta medel	Beviljade medel	Förbrukat
Tyringe Byalag	Trädgårdsdag, nationaldag, midsommarfirande, höstmöte	28 500	28 500	28 500
Tyringe Museum	Musikcafé, öppet museum	16 000	16 000	16 000
Scouterna	Valborgsfirande	10 000	10 000	10 000
V. Torups Hembygdsförening	Familjedag	5 000	5 000	5 000
Matteröds Byalag	Gökotta, midsommarfirande, tipsrunda m.m.	6 822	5 500	5 500
Tyringe IF	Familjedag (100 år)	70 000	10 000	10 000
Tyringe simsällskap	Familjedag	3 000	0	0
	Summa	139 322	75 000	75 000
	Summa utbetalt 2023			75 000

Tyringe Byalag har, följt av inkommen redovisning, erhållit 75 000 kronor i utbetalt medel för 2023 i enlighet med bidragsriktlinjerna (se delegationsbeslut KLF 2023/225-1).

Vinslöv

Administrerande förening: Vinslövs Föreningsallians

- 1) Möteskallelse och protokoll som visar vilka föreningar och organisationer som bjudits in och fått möjlighet att ansöka om att ta del av bidraget:

Enligt inkommande handlingar redovisat i KLF 2022/116-11

Kallelse till 40-tal föreningar/organisationer för årsmöte med angivande av att inkomma med ansökningar för tätortsbidrag. Webbannons om möjlighet att ansöka om tätortsbidrag.

- 2) Sammanställning av årets ansökningar om tätortsbidrag och tilldelningsbeslut

Förening/ Organisation	Arrangemang	Ansökta medel	Beviljade medel	Förbrukat
SPF/PRO/H-föreningen	Allsångskvällar	15 000	10 000	10 000
Vinslövs Hembygdsförening	Smidesdag, Öppet Hus	20 000	10 000	10 000
Nätverksgruppen	Luciafirande	15 000	10 000	10 000
Nationaldagskommittén	Nationaldagsfirande	6 000	6000	6000
Missionskyrkan Vinslöv	Påskmusikal	3 000	3 000	3 000
Vinslövs Föreningsalliansen	Skyltsöndagen, Vinslövsdagen	20 000	20 000	20 000
	Summa	79 000	59 000	59 000

	Summa utbetalt 2023			57 000
--	--------------------------------	--	--	---------------

Vinslövs Föreningsallians har, följt av inkommen redovisning, erhållit 57 000 kronor i utbetalt medel för 2023 i enlighet med bidragsriktlinjerna (se delegationsbeslut KLF 2023/225-2).

Vittsjö

Administrerande förening: Vittsjögruppen

- 1) Möteskallelse och protokoll som visar vilka föreningar och organisationer som bjudits in och fått möjlighet att ansöka om att ta del av bidraget:

Enligt inkommande handlingar redovisat i KLF 2022/116-14

Inbjudan har gått ut till alla föreningar via facebook och lappar.

- 2) Sammanställning av årets ansökningar om tätortsbidrag och tilldelningsbeslut

Förening/ Organisation	Arrangemang genomförda	Ansökta medel	Beviljade och förbrukade medel
Kulturföreningen Gyssla	Sommarunderhållning	7 000	5 000
Teaterföreningen Bjärnum-Vittsjö	Familjeföreställning	6 340	6 340
Vittsjögruppen	Vittsjödagen	45 000	43 785
	Summa	58 340	55 125
	Summa utbetalt 2023		55 125

Vittsjögruppen har, följt av inkommen redovisning, erhållit 55 125 kronor i utbetalt medel för 2023 i enlighet med bidragsriktlinjerna (se delegationsbeslut KLF 2023/225-3).

Handläggare
Kommunsekreterare Louise Davidsson
Kansli- och kommunikationsavdelningen

Kommunfullmäktige

louise.davidsson@hassleholm.se

Överlåtelse av tillsyn enligt miljöbalken - Kuggen 14 Hässleholm

Ordförandens förslag till beslut

I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige följande beslut:

Kommunfullmäktige beslutar att hos Länsstyrelsen i Skåne hemställa om att länsstyrelsen överlåter den operativa tillsynen enligt miljöbalken för Recoma AB, med anläggningsnummer 1293-61-003, på fastigheten Kuggen 14 i Hässleholms kommun till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 28 mars 2023, § 43, att föreslå kommunfullmäktige att hos Länsstyrelsen Skåne hemställa om att länsstyrelsen överlåter den operativa tillsynen enligt miljöbalken för Recoma AB, med anläggningsnummer 1293-61-003, på fastigheten Kuggen 14 i Hässleholms kommun.

En statlig operativ tillsynsmyndighet får överlåta till en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen, om kommunfullmäktige begär det.

Av miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens utredning i ärendet framgår i kort följande. Recoma AB, med anläggningsnummer 1293-61-003, har erhållit tillstånd enligt miljöbalken till återvinningsverksamhet på fastigheten Kuggen 14 i

Hässleholms kommun. Kommunen har sedan tidigare tillsynen över verksamheten, då den omfattats av anmälningsplikt.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden finner det lämpligt att nämnden har en helhet när det gäller tillsynen av avfallsåtervinning och att inte enstaka anläggningar ligger kvar på tillsyn hos länsstyrelsen. Nämnden har resurser, kompetens och erfarenhet av tillsynen och befinner sig nära geografiskt sett.

Aktuellt tillsynsobjekt är en anläggning för avfallsåtervinning bestående av kompositmaterial, pappers- och pappförpackningar samt annat avfall bestående av papp och papper. Miljöpåverkan från anläggningen består främst av utsläpp vid förbränning samt transporter till och från anläggningen.

Förslagets konsekvenser för verksamhetens brukare

Se miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Barnperspektivet

Bedöms inte relevant enligt miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Miljökonsekvenser

Se miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Facklig samverkan

Bedöms inte relevant enligt miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Ekonomiska konsekvenser

Se miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Bilagor

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens beslut 2023-03-28, § 43

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-03-02

Sändlista:

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Kommunledningsförvaltningen

Amra Salihovic
Bitr. kommundirektör

Hanna Gardell
Kommunikations- och kanslichef

Louise Davidsson
Kommunsekreterare

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

§ 43

Kuggen 14, Hässelholm Överlåtelse av tillsyn enligt miljöbalken

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige beslutar att hos Länsstyrelsen i Skåne hemställa om att länsstyrelsen överlåter den operativa tillsynen enligt miljöbalken för Recoma AB, med anläggningsnummer 1293-61-003, på fastigheten Kuggen 14 i Hässelholms kommun.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden hänvisar även till tjänsteskrivelse daterad 2023-03-02 vad gäller skäl för beslut och utredning i ärendet.

Skäl för beslutet

Enligt 1 kap 18 § miljötillsynsförordningen (2011:13) får en statlig operativ tillsynsmyndighet överlåta åt en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen, om kommunfullmäktige begär det.

Beskrivning av ärendet

Recoma AB, med anläggningsnummer 1293-61-003, har erhållit tillstånd enligt miljöbalken till återvinningsverksamhet på fastigheten Kuggen 14 i Hässelholms kommun. Kommunen har sedan tidigare tillsynen över verksamheten, då den omfattats av anmälningsplikt. Kommunen hemställer om att fortsatt tillsyn överläts till kommunen.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen har upprättat en tjänsteskrivelse daterad den 2 mars 2023.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Justering

Utdraget bestyrkes

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Forts § 43

Ärendets tidigare beskrivning

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott föreslår 2023-03-14, § 39, miljö- och stadsbyggnadsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige beslutar att hos Länsstyrelsen i Skåne hemställa om att länsstyrelsen överlåter den operativa tillsynen enligt miljöbalken för Recoma AB, med anläggningsnummer 1293-61-003, på fastigheten Kuggen 14 i Hässelholms kommun.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden hänvisar även till tjänsteskrivelse daterad 2023-03-02 vad gäller skäl för beslut och utredning i ärendet.

Sänt till:

Kommunstyrelsen

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Justering

Utdraget bestyrkes

Handläggare
Miljöchef Torbjörn Håkansson
Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen
0451-26 83 94
torbjorn.hakansson@hasselholm.se

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Kuggen 14 Överlåtelse av tillsyn enligt miljöbalken

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och stadsbyggnadsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige beslutar att hos Länsstyrelsen i Skåne hemställa om att länsstyrelsen överlåter den operativa tillsynen enligt miljöbalken för Recoma AB, med anläggningsnummer 1293-61-003, på fastigheten Kuggen 14 i Hässelholms kommun.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden hänvisar även till tjänsteskrivelse daterad 2023-03-02 vad gäller skäl för beslut och utredning i ärendet.

Skäl för det föreslagna beslutet

Enligt 1 kap 18 § miljötillsynsförordningen (2011:13) får en statlig operativ tillsynsmyndighet överlåta åt en kommunal nämnd att utöva den operativa tillsynen, om kommunfullmäktige begär det.

Sammanfattning

Recoma AB, med anläggningsnummer 1293-61-003, har erhållit tillstånd enligt miljöbalken till återvinningsverksamhet på fastigheten Kuggen 14 i Hässelholms kommun. Kommunen har sedan tidigare tillsynen över verksamheten, då den omfattats av anmälningsplikt. Kommunen hemställer om att fortsatt tillsyn överläts till kommunen.

Utredning i ärendet

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden finner det lämpligt att nämnden har en helhet när det gäller tillsynen av avfallsåtervinning och att inte enstaka anläggningar ligger

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen / Miljöavdelningen

kvar på tillsyn hos länsstyrelsen. Nämnden har resurser, kompetens och erfarenhet av tillsynen och befinner sig nära geografiskt sett.

Aktuellt tillsynsobjekt är en anläggning för avfallsåtervinning bestående av kompositmaterial, pappers- och pappförpackningar samt annat avfall bestående av papp och papper. Miljöpåverkan från anläggningen består främst av utsläpp vid förbränning samt transporter till och från anläggningen.

För att länsstyrelsen ska kunna handlägga en begäran om överlåtelse av tillsyn behöver kommunen redovisa förutsättningarna för detta. Redovisningen omfattar;

- befintlig behovsutredning och tillsynsplan
- uppföljning av förutvarande års tillsyn
- resursbehovet i jämförelse med tillgängliga resurser för nästkommande år
- kommunens förutsättningar för att utöva tillsyn över tillsynsobjektets hantering av kemiska produkter
- den politiska organisationen och organisationen på förvaltningsnivå
- kommunens interna ansvarsfördelning för drift och tillsyn över kommunala verksamheter
- aktuell kompetensförsörjningsplan, inklusive en mer detaljerad redovisning över den eller de personer som ska utföra tillsynen på det aktuella objektet
- tillsynsobjektets förmodade miljöpåverkan
- hur det är tänkt att tillsynen kommer att planeras, utföras och följas upp.

Behovsutredning, tillsynsplan, uppföljning av tillsyn och resurser

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen aktualiserar årligen den treåriga behovsutredningen som finns för tillsyn av miljöbalken, vidare tas en ettårig tillsynsplan fram parallellt med att innevarande år följs upp. Detta leder till att miljö- och stadsbyggnadsnämnden årligen utvärderar den genomförda tillsynen, samt att nämnden kan beakta slutsatserna därav i sina planer för den kommande tillsynen. Utvärderingen av 2022 (bilaga 1), tillsynsplanen för 2023 (bilaga 2) samt behovsutredningen för 2023-2025 (bilaga 3) bifogas tjänsteskrivelsen.

I behovsutredningen för 2023-2025 kan det konstateras att nämnden har resurser för att genomföra den styrda, behovsprioriterade och händelsestyrda tillsynen men i viss mån saknar resurser inom den skattefinansierade tillsynen. Underskottet bedöms främst bero på en ökad ambitionsnivå, ny lagstiftning och tillfälliga vakanser. Underskottet för skattefinansierad tillsyn påverkar inte kommunens

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen / Miljöavdelningen

möjligheter att bedriva fullvärdig tillsyn inom den styrda, behovsprioriterade och händelsestyrda tillsynen då dessa prioriteras före den skattefinansierade tillsynen.

Kompetens och erfarenhet

Inom organisationen finns goda förutsättningar för en adekvat och kompetent tillsyn avseende hantering av kemiska produkter vilket framgår av miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens rutin för kompetensförsörjning och sammanställning av befintlig kompetens (bilaga 4-5). Aktuellt tillsynsobjekt bedöms inte ha en sådan hantering av kemiska produkter att detta inte kan hanteras av befintlig personal.

Den inspektör som kommer att ha tillsyn över verksamheten har en magisterexamen i miljö- och hälsoskydd från Mälardalens Högskola. Personen i fråga har arbetat som miljöinspektör med bred miljötillsyn i mer än 15 år. Aktuellt objekt är unik i sitt slag och kombinerar återvinning av pappersmaterial för att skapa byggmaterial. Tänkt miljöinspektör är den inspektör som haft tillsynen på verksamheten under tiden som det utgjord en anmälningspliktig verksamhet. Inspektören har en mycket bred tillsynserfarenhet och har mer än 10-års erfarenhet som inom avfallsområdet. För närvarande är inspektörens övriga ansvarsområden bland annat avfallsanläggningar, förorenade områden, cisterner, köldmedia, drivmedelsanläggningar, skjutbanor, fordonsservice. Inspektören har även avfallslagstiftningen som ett särskilt ansvarsområde.

Kommunens organisation och delegeringsregler för de mest frekventa ärendena

Tillsynen inom miljöbalken ligger under miljö- och stadsbyggnadsnämnden på dess förvaltning miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen. Nämnden är fristående från övriga nämnder och bedriver således ingen egen verksamhet som kan vara aktuell för tillsyn enligt miljöbalken. Merparten av tillsynen utförs av miljöavdelningen, tillsyn av strandskydd hanteras av avdelningen för bygglov.

Kommunal verksamhet som typiskt sett kan vara föremål för tillsyn enligt miljöbalken är avfallsverksamhet och va-verksamhet som ligger i kommunala bolag, därtill ha kommunen ansvar för äldre deponier, exploatering som omfattar masshantering och förorenade områden ett ansvar som ligger under tekniska nämnden. Kommunen har även ansvar för skola och vårdboende som omfattas av tillsyn inom hälsoskyddsområdet ett ansvar som ligger på barn- och utbildningsnämnden samt omsorgsnämnden. Kommunens politiska organisation framgår av bilaga 6.

Vad gäller miljöfarliga verksamheter är de mest frekventa ärendena av tillsynskaraktär. Att besluta om föreläggande eller förbud utan vite samt föreläggande om att komma in med upplysningar eller handlingar som behövs för tillsynen är delegerat till handläggarnivå, så även att förena dessa med engångsvite på upp till 5 000 kr. Till miljöchefsnivå delegeras beslut med upp till 80 000 kr i

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen / Miljöavdelningen

engångsvite och för löpande viten upp till 15 000 kr eller 25 000 kr beroende på tidsperiod.

Andra ärenden som är delegerade till miljöchef eller handläggare är ansökan om utdömmande av vite, beslut om klassning, beslut om anmälan och att lämna yttranden. Se bifogad bilaga för fullständiga delegeringsregler. I det fall ett ärende som berör tillsyn enligt miljöbalken fattas i den politiska organisationen görs en kontroll av eventuella jävssituationer i det enskilda fallet.

Planering, genomförande och uppföljning av tillsyn

Tillsynen följs generellt upp via ärendestatistik, ärendebalanser, antalet tillsynsbesök samt utförd tillsyn enligt tillsynsplanen. All tid noteras i tidsmodulen i ekonomisystemet Unit 4 (samt givetvis där det är relevant även i ärendehanteringssystemet Ecos 2). Utifrån nedlagd tid sker utvärdering i förhållande till planerad tid och i förhållande till intäkter och kostnader. Allt för att få ett underlag inför prioritering av tillsynen och för bedömning om vi har rätt avgifter.

Uppföljning och utvärdering ligger till grund för verksamhetsplaneringen nästföljande år. Omvärldsbevakning görs övergripande av chefer och mer i detalj av varje inspektör med särskilt sektorsansvar.

De flesta branscher har två handläggare för god samsyn och gemensamma tillsynsbesök. I vissa fall sker tillsynen av miljöfarliga verksamheter med ett årligt gemensamt tema exempelvis energitillsyn, avfallshantering och så vidare. Miljögruppen har möte varannan vecka där tillsynsfrågor lyfts för att få chefens och kollegornas stöd och tips i handläggningen. Totalt har vi 11 miljöhandläggare, varav ungefär hälften har uppåt 10 års, eller mer, erfarenhet av yrket.

Den enskilda inspektören lägger upp sin egen plan och bokar sina tillsynsbesök över året utifrån den övergripande tillsynsplanen. Mer information finns i tillsynsplanen.

Förslagets konsekvenser för verksamhetens brukare

Företaget får en tillsynsmyndighet som har tillsyn på övriga verksamheter av samma typ inom området, vilket leder till en likvärdig tillsyn oavsett verksamhetsutövare. Tillsynsmyndigheten finns lättillgänglig och på nära håll.

Barnperspektivet

Inte relevant.

Miljökonsekvenser

Kvaliteten på tillsynen torde vara densamma oavsett om den utövas av kommun eller länsstyrelse. Kommunen har dock fördelen av lokalkännedom och korta geografiska avstånd.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen / Miljöavdelningen

Facklig samverkan

Inte relevant.

Ekonomiska konsekvenser

Tillsynen bekostas av tillsynsavgiften och finansieras därmed inom befintlig budget.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Torbjörn Håkansson
Miljöchef

- Bilagor
1. Uppföljning av tillsyn vid miljöavdelningen under 2022
 2. Tillsynsplan 2023
 3. Behovsutredning 2023-2024
 4. Rutin för kompetensförsörjning
 5. Kompetenssammanställning
 6. Kommunens organisation och förvaltningens organisation

Sändlista Kommunstyrelsen

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen / Miljöavdelningen

Kommunfullmäktige

Handläggare
Kommunjurist Magnus Gjerstad
Kansli- och kommunikationsavdelningen

magnus.gjerstad@hassleholm.se

Granskningsrapport om arbetsmiljö inom omsorgs- förvaltningen

Ordförandens förslag till beslut

I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige följande beslut.

- 1) Revisorernas granskningsrapport och omsorgsnämndens yttrande läggs till handlingarna.
- 2) Omsorgsnämnden ska inom sex månader från kommunfullmäktiges beslut i detta ärende till kommunstyrelsen inkomma med rapportering om hur arbetet fortskrider med att efterkomma de rekommendationer som kommunens revisorer föreslagit i sin granskningsrapport.

Beskrivning av ärendet

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hässleholms kommun granskat omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete. Den sammanfattande bedömningen är att omsorgsnämnden inte fullt ut bedriver ett tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer.

Omsorgsnämnden har yttrat sig över rapporten.

Kommunledningsförvaltningen / Kansli- och kommunikationsavdelningen

Kommunledningsförvaltningen

Amra Salihovic
Biträdande kommundirektör

Magnus Gjerstad
Kommunjurist

Sändlista:

Omsorgsnämnden

§ 40

Granskning omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete

Dnr: OF 2023/243

Beslut

Omsorgsnämnden beslutar att anta förvaltningens svar som sitt eget och översända det till revisorerna.

Beskrivning av ärendet

Revisionen har granskat om Omsorgsnämnden bedriver ett tillfredsställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer.

Ärendets tidigare behandling

Omsorgsnämndens arbetsutskott beslutade 2023-04-24, § 27, följande:

Omsorgsnämndens arbetsutskott föreslår omsorgsnämnden besluta att anta förvaltningens svar som sitt eget och översända det till revisorerna.

Sänt till:

Revisorerna

Kommunstyrelsen

Omsorgsnämnden/Omsorgsnämndens
arbetsutskott

Handläggare
Marina Caggianella
Omsorgsförvaltningen

marina.caggianella@hassleholm.se

Granskning omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete

Ordförandens förslag till beslut

I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Förvaltningens förslag till beslut

Omsorgsnämnden arbetsutskott föreslår omsorgsnämnden besluta att anta förvaltningens svar som sitt eget och översända det till revisorerna.

Sammanfattning

Revisionen har granskat om Omsorgsnämnden bedriver ett tillfredsställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer.

Beskrivning av ärendet

En granskning av Omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete har utförts och revisionen rekommenderar Omsorgsnämnden att vidta ett antal förbättringsåtgärder. Hur dessa förbättringsåtgärder kommer att hanteras har besvarats i tjänsteutlåtandet.

Förslagets konsekvenser för verksamhetens brukare

Ej aktuellt

Hässleholms kommun / Omsorgsförvaltningen

Barnperspektivet

Ej aktuellt.

Miljökonsekvenser

Ej aktuellt.

Facklig samverkan

Revisionsrapporten samverkad på FÖS.

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt.

Konsekvenser för kommunkoncernen

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande granskning av omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete
2. Revisorernas granskning av omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete

Sändlista:

Revisorerna
kommunstyrelsen

Omsorgsförvaltningen

Marina Caggianella
Enhetschef HR

Handläggare
Enhetschef HR Marina Caggianella
Hässleholms kommun
Omsorgsförvaltningen
0451-26 88 57
marina.caggianella@hassleholm.se

Granskning omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete

Rekommendationer från revisionen kommer att hanteras enligt följande.

1. Säkerställa att det vidtas åtgärder vid konstaterade brister i arbetsmiljön, genom att tillse att tidpunkt för åtgärden fastställs samt vem som ansvarar för genomförandet.

Svar: Det digitala verktyg som används för att administrera och dokumentera handlingsplaner och riskbedömningar är Opus. I detta system finns möjlighet att sätta bevakning på de åtgärder som ska vidtas i enlighet med genomförda handlingsplaner. Via systemet skickas det ut en påminnelse via mejl till respektive enhetschef/verksamhetschef som har en åtgärd som ska följas upp ett specifikt datum.

Som ett led i att informera om vikten av att följa upp åtgärder kommer enhetschef HR att lyfta frågan i förvaltningsledningsgruppen. HR-specialister kommer att ta upp samma information på respektive ledningsgrupp för enhetschefer inom de olika verksamhetsområdena.

2. Tillse att samtliga tillbud, olyckor och fall av kränkande behandling anmäls, genom att säkerställa att alla medarbetare har kunskap om vikten av att anmäla och vad som ska anmälas.

Svar: För att säkerställa att medarbetarna har kunskap om tillbud, olyckor och kränkande behandling och hur dessa anmäls ska information ges löpande på APT. HR-enheten har tagit fram ett årshjul för arbetsmiljöuppgifter till APT och detta årshjul kommer att kompletteras med att förutom ge information om vad som är arbetsskada respektive tillbud också ge en information om hur anmälan går till. Detta ska göras 2 gånger/år – årshjulet kommer att revideras för att sedan tas upp på respektive verksamhets ledningsgrupp.

I checklistan för introduktion av nyanställda finns en punkt om att ge information om arbetsskador och tillbud och hur dessa anmäls. Översyn av checklistor för introduktion kommer att genomföras av HR-enheten under våren.

3. Tillse att chefer har tillräckliga förutsättningar i form av:

a. Kunskap om arbetsmiljöarbete och hur risker på arbetsplatsen ska kartläggas och förebyggas, genom en tillräcklig introduktion och arbetsmiljöutbildning

Svar: Verksamhetschef ansvarar för att undersöka behov av specifik utbildning kopplat till arbetsmiljö och säkerställa att enhetschef får adekvat introduktion utifrån individuella behov. Denna information kan också ges av mentor som utses i samband med introduktionen.

En genomgång och revidering av gällande rutiner för introduktion av chefer har genomförts av HR-enheten tillsammans med verksamhetschefer för att förtydliga de rutiner och checklistor som finns.

Det finns en rutin för arbetsmiljödelegering från verksamhetschef till enhetschef. Det är verksamhetschefens ansvar att tillse att enhetschef har tillräcklig kompetens inom arbetsmiljöområdet. En riktad utbildningsinsats till verksamhetschefer kommer att tas fram med hjälp av HR-enheten. Innan ansvaret för arbetsmiljöarbetsuppgifter delegeras från verksamhetschef till enhetschef är det varje verksamhetschefs ansvar att säkerställa att mottagande chef har tillräckliga kunskaper för att kunna ta emot denna delegering.

Regelbundna utbildningar i arbetsmiljö som centrala HR arrangerar erbjuds alla nya chefer.

b. Tid och resurser för att bedriva ett gott arbetsmiljöarbete, genom att tillse ett tillräckligt administrativt och HR-stöd samt ett rimligt och likvärdigt antal medarbetare per chef.

Svar: När det gäller administrativt stöd till chefer, har ett förtydligande av administratörsrollen genomförts. Kravprofil och uppdragsbeskrivning har tagits fram tillsammans med enhetschefer och berörda fackliga organisationer. Dialog har förts på FÖS och fortsatt samverkan kommer

att ske i respektive verksamhetsområde och ny organisering av det administrativa stödet kommer att vara klart innan årsskiftet. Därefter kommer varje verksamhetsområde att tillsätta administratörer utifrån verksamhetens behov. Denna åtgärd kommer att förbättra enhetschefens arbetsmiljö genom att de får avlastning i det administrativa arbetet.

Fr o m årsskiftet deltar HR-specialister och ekonomer på verksamheternas ledningsgrupper för att ge ett konsultativt och proaktivt stöd till enhetscheferna.

När det gäller att stödet till enhetschefer från HR-enheten föreslås att ett återkommande nyhetsbrev tas fram. Nyhetsbrev med aktuell information till enhetschefer exempelvis skickas ut varannan vecka eller i form av månadsbrev från HR-enheten med start hösten 2023. Proaktiva aktiviteter och andra insatser för att stötta cheferna i att klara sina uppdrag kommer att tas fram i samband med HR-enhetens planeringsdag våren 2023.

Arbetet med att säkerställa att enhetschefer har ett rimligt och likvärdigt antal medarbetare per chef påbörjas med en utvärdering av nuläget. Enhetschefernas delaktighet kommer att vara viktiga vid utvärderingen. Denna utvärdering kommer att ligga till grund för framtagande av handlingsplan med lämpliga åtgärder.

4. Säkerställa en systematisk uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal och chefer i syfte att upprätta ändamålsenliga insatser för att minska avgångar.

Svar: För att säkerställa en uppföljning och analys av avgångsorsaker bland enhetschefer kommer HR-enheten under en period genomföra avgångssamtal med samtliga enhetschefer som slutat och kommer att sluta under våren 2023. En analys av resultatet och förslag till åtgärder beräknas vara klart hösten 2023. Samtidigt tas en plan fram för hur verksamhetschefernas avgångssamtal ska hanteras framåt, förslagsvis ska genomförda avgångssamtal skickas till förvaltningschef som tar hjälp av HR-enheten för att analysera dessa. När det gäller övrig personal behöver i första hand punktinsatser ske kopplat till de enheter som uppvisar hög personalomsättning, såsom exempelvis stab, sjuksköterskeorganisation och myndighetsenhet. Respektive avdelningschef/verksamhetschef för de berörda områdena bör ta del av de avgångssamtal som enhetschefer har med berörd personal och resultatet redovisas för förvaltningsledningsgrupp.

Avgångssamtal kommer framåt att genomföras strukturerat av närmsta chef, rutin för hantering av avgångssamtal/avgångsenkäter kommer att förtydligas.

5. Stärka samverkan med personalutskott för att tydliggöra styrning av arbetsmiljöfrågor.

Svar: När det gäller att stärka samverkan mellan Personalutskott och Omsorgsnämnden föreslås att ett möte initieras mellan Personalutskott och presidiet för att diskutera arbetsmiljön för enhetscheferna inom Omsorgsförvaltningen och deras förutsättningar. Frågorna bör belysas utifrån personalomsättning och svårigheterna att rekrytera samt även ur ett jämställdhetsperspektiv.

Utbildning i arbetsmiljöansvar för ledamöter i Omsorgsnämnden planeras under våren 2023.

Granskning av arbetsmiljö

Hässleholms kommun

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Metod och genomförande	3
2.4. Revisionskriterier	4
2.5. Ansvarig styrelse/nämnd	4
3. Organisation, ansvar och uppgifter	5
3.1. Iakttagelser	6
3.2. Bedömning	12
4. Chefers förutsättningar	13
4.1. Iakttagelser	13
4.2. Bedömning	15
5. Analys och insatser avseende avgångsorsaker och arbetsmiljöenkät	16
5.1. Iakttagelser	16
5.2. Bedömning	18
6. Slutsats	20
7. Källförteckning	22
8. Revisionskriterium	24
8.1. Kommunallagen (2017:725)	24
8.2. Arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1)	24
8.3. Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatoriskt och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)	24
8.4. Kommunala mål och styrdokument	24

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hässleholms kommun granskat omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete.

Vår sammanfattande bedömning är att omsorgsnämnden inte fullt ut bedriver ett tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer. Bedömningen grundas på att det finns ett stödsystem för det systematiska arbetsmiljöarbetet, rutiner och riktlinjer i enlighet med lagstiftning. Dock visar granskningen att det vid konstaterade brister i arbetsmiljön i vissa fall saknas datum för uppföljning av åtgärder samtidigt som att intervjuade upplever att det inte alltid vidtas tillräckliga åtgärder. Vi bedömer därtill att chefer inte ges tillräckliga förutsättningar för att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete. Chefers erfarenhet avgör hur väl de kan bedriva arbetsmiljöarbetet då det saknas tillräcklig introduktion i rollen som chef och stöd i arbetsmiljöarbetet. Det råder även diskrepans mellan antal medarbetare per chef, vilket ger chefer olika förutsättningar att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete. Det har varit en hög personalomsättning de senaste åren, framförallt vad gäller enhetschefer vilket vissa intervjuade kopplar till brister i förutsättningar för cheferna. Det sker dock ingen systematisk uppföljning av avgångsorsaker som kan ligga till grund för insatser för att minska avgångar. Vad gäller uppföljning av medarbetarnas arbetsmiljö kan vi konstatera att det är låg svarsfrekvens på arbetsmiljöenkäten, vilket gör det svårt att vidta insatser utifrån resultatet. Vi menar därför att det bör ses över hur enkäten är utformad och kommuniceras i syfte att göra den mer tillgänglig för medarbetarna att besvara.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi omsorgsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att det vidtas åtgärder vid konstaterade brister i arbetsmiljön, genom att tillse att tidpunkt för uppföljning av åtgärden fastställs samt vem som ansvarar för genomförandet.
- ▶ Tillse att samtliga tillbud, olyckor och fall av kränkande behandling anmäls, genom att säkerställa att medarbetare har kunskap om vikten av att anmäla och vad som ska anmälas.
- ▶ Tillse att chefer har tillräckliga förutsättningar i form av:
 - ▶ Kunskap om arbetsmiljöarbete och hur risker på arbetsplatsen ska kartläggas och förebyggas, genom en tillräcklig introduktion och arbetsmiljöutbildning.
 - ▶ Tid och resurser för att bedriva ett gott arbetsmiljöarbete, genom att tillse ett tillräckligt administrativt och HR-stöd samt ett rimligt och likvärdigt antal medarbetare per chef.
- ▶ Säkerställa en systematisk uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal och chefer i syfte att upprätta ändamålsenliga insatser för att minska avgångar.
- ▶ Stärka samverkan med personalutskottet för att tydliggöra styrning av arbetsmiljöfrågor.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Enligt de grundläggande bestämmelserna i 3 kap. 2 § arbetsmiljölagen ska arbetsgivaren vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa och olycksfall. Utöver de regler om skyldigheter som finns angivna i arbetsmiljölagen, har Arbetsmiljöverket gett ut ett antal föreskrifter som mer detaljerat anger de krav och skyldigheter som ställs på arbetsgivarens arbetsmiljöansvar. Arbetet ska avse både förebyggande åtgärder och rehabiliteringsinsatser.

Det finns ett positivt samband mellan god arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro. Genom att regelbundet arbeta för att skapa en bra arbetsmiljö och tidigt upptäcka när en anställd mår dåligt förbättras förutsättningarna för att minska sjukfrånvaron. Inom ramen för kommunens arbete med kompetensförsörjning är det också en viktig del att hitta strategier för att minska ohälsan.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö reglerar kunskapskrav, mål, arbetsbelastning, arbetstid och kränkande särbehandling. I den organisatoriska arbetsmiljön inkluderas förutom förutsättningar för arbetet även ledning och styrning, kommunikation, delaktighet, handlingsutrymme, fördelning av arbetsuppgifter samt krav, resurser och ansvar.

Mot bakgrund av ovanstående har de förtroendevalda revisorerna beslutat att genomföra en granskning av omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om omsorgsnämnden bedriver ett tillfredställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer. I granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- ▶ Är ansvar och uppgifter avseende arbetsmiljöarbetet tydligt fördelat?
- ▶ Ges chefer tillräckliga förutsättningar att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete?
- ▶ Sker uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal och chefer?
- ▶ Planeras ändamålsenliga insatser utifrån arbetsmiljöenkäter och avgångsorsaker?

2.3. Metod och genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer med förvaltningsledning, HR, fackliga representanter, presidierna för personalutskottet (kommunstyrelsen) och omsorgsnämnden, samt ett urval av chefer och medarbetare inom förvaltningen. Samtliga intervjuade har fått möjlighet att

sakgranska ett utkast av rapporten. Statistik avseende bland annat sjukfrånvaro, tillbud och medarbetarundersökning har analyserats.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier (för att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 8):

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- ▶ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1)
- ▶ Arbetsmiljöverkets föreskrift organisatorisk och social arbetsmiljö, (AFS 2015:4)
- ▶ Kommunala mål och styrdokument

2.5. Ansvarig styrelse/nämnd

Granskningen avser omsorgsnämnden.

3. Organisation, ansvar och uppgifter

Detta avsnitt syftar till att till att redogöra för formerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet i kommunen. Avsnittet ämnar även att svara på revisionsfrågan om ansvar och uppgifter avseende arbetsmiljöarbetet är tydligt fördelat.

Revisionskriterium

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Av arbetsmiljöverkets föreskrifter framgår att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska ingå i den dagliga verksamheten och omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön. Det ska även finnas en dokumenterat arbetsmiljöpolicy och rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska gå till. Det är väsentligt att arbetsgivaren, arbetstagarna och skyddsombuden avgör hur man ska samverka i arbetsmiljöarbetet. Samverkan är också en förutsättning för att arbetsmiljöarbetet ska bli effektivt.

Ansvar och uppgifter

Enligt arbetsmiljölagen har arbetsgivaren huvudansvaret för verksamhetens arbetsmiljö. I 3 kap. 2a § arbetsmiljölagen anges att arbetsgivaren systematiskt ska planera, leda och kontrollera att verksamhetens arbetsmiljö uppfyller föreskrivna krav på en god arbetsmiljö. Det innebär att arbetsgivaren ska utreda arbetsskador, undersöka risker och vid behov vidta erforderliga åtgärder

Av Arbetsmiljöverkets föreskrifter framgår att arbetsgivaren ska fördela uppgifter i verksamheten så att risker kan förebyggas och en tillfredställande arbetsmiljö kan uppnås. Uppgiftsfördelningen ska dokumenteras och de som får uppgifter ska ha rätt befogenhet och de resurser som behövs samt tillräckliga kunskaper om regler som har betydelse för arbetsmiljön.

Kommunala arbetsmiljömål och policy

Det övergripande målet för arbetsmiljöarbetet i kommunen går under samlingsnamnet *attraktiv arbetsgivare*. Målet för 2022 har beslutats av kommunfullmäktige och innebär att kommunen ska erbjuda ett hållbart arbetsliv. Omsorgsnämnden har brutit ned kommunfullmäktiges arbetsmiljömål i fyra nämndsmål där följande indikatorer och målvärden har satts upp:

- ▶ HME-index¹ över 80

¹ HME står för hållbart medarbetarengagemang och mäts genom en enkät som innehåller frågor inom områdena motivation, ledarskap och styrning. Index skapas genom att beräkna medelvärdet på respektive fråga och sedan transponera det till en 0-100-skala enligt formeln nedan, där 0 är sämst och 100 är bäst. $[(M-1)*(100/(S-1))=X]$.

- ▶ Andelen heltidsarbetande anställda med månadslön ska vara mer än 65 procent
- ▶ Den totala sjukförfråvaron för anställda med månadslön ska vara mindre än 6 procent
- ▶ Antalet undersköterskor som genomgått internutbildningen "Förstärkt kompetens inom hälso- och sjukvård" ska vara fler än 65

Kommunens arbetsmiljöpolicy antogs av kommunfullmäktige 2017 och ska vara utgångspunkten för samtliga förvaltningars arbetsmiljöarbete. Policyn anger hur arbetsmiljön ska vara.

3.1. Iakttagelser

3.1.1. Organisation

Omsorgsförvaltningen i Hässleholms kommun är uppdelad i sex avdelningar, vilka är stöd och service (FSS), ordinärt boende, särskilt boende, myndighet, administration och utveckling samt resurs (bestående av (sjuksköterskor, sjukgymnaster/fysioterapeuter, arbetsterapeuter och korttidsvård). Förvaltningen ansvarar för äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

3.1.2. Ansvar och uppgiftsfördelning

Uppgifter inom arbetsmiljöarbetet fördelas från nämndsordförande till förvaltningschef och sedan från verksamhetschef ner till enhetschef genom en dokumenterad uppgiftsfördelning. Uppgiftsfördelningen innebär att enhetschef ansvarar för det systematiska arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen medan verksamhetschefen har det övergripande ansvaret inom verksamhetsområdet. I respektive dokumenterad uppgiftsfördelning finns, förutom uppgiftsbeskrivningar, angivet vilka befogenheter ansvarig chef har för att genomföra arbetsmiljöuppgifterna. Vidare framgår att överordnad chef ska säkerställa att de krav som ryms inom arbetsmiljöuppgifterna har kommunicerats till ansvarig chef och att ansvarig chef har tillräcklig kompetens och utbildning för att genomföra uppgifterna. Möjligheten att returnera arbetsmiljöuppgifter till överordnad chef, om exempelvis resurser eller kompetens saknas, finns även beskrivet. Det genomförs ingen uppföljning för att säkerställa att ansvariga chefer har genomfört arbetsmiljöutbildning eller i övrigt har den kompetens som krävs för att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete enligt uppgiftsfördelningen.

Av nämndens reglemente framgår att omsorgsnämnden är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av kommunstyrelsen. Nämnden har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag av de frågor som

anges i 8 § i kommunstyrelsens reglemente.² Av personalutskottets instruktion framgår att utskottet ansvarar för kommunens övergripande personal- och lönepolitik, företräder kommunen i tvister med arbetstagarorganisationer och stridsåtgärder vid arbetsmarknadskonflikter. Intervjuade från nämnden och utskottet anger att nämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön inom nämndens verksamhet. Dock upplever intervjuade från nämndens presidium att det finns en utvecklingspotential i kontakten med personalutskottet. I nuläget är det, enligt nämndens presidium, enbart information och ingen dialog i frågor som rör personalpolitik.

3.1.3. Rutiner

Omsorgsförvaltningens arbetsmiljöarbete utgår från kommunens arbetsmiljöpolicy, medarbetar- och ledarpolicy samt kommunfullmäktiges övergripande mål inom arbetsmiljöområdet (vilka beskrivs i revisionskriterierna ovan).

Utöver det finns en förvaltningshandbok som innehåller förvaltningens rutin för arbetsmiljöarbetet och fastställdes 2020. Rutinen omfattar upprättande av arbetsmiljömål och genomförande av arbetsmiljöronde, det systematiska arbetsmiljöarbetet och riskbedömning. Det framgår när dessa delar ska genomföras, vilka som ska delta, var genomförandet ska dokumenteras och kommuniceras samt att ansvarig chef ansvarar för att eventuella behov av åtgärder genomförs. Förvaltningshandboken innehåller även en årscykel för arbetsmiljöarbetet.

Kommunen har ett digitalt systemstöd för arbetsmiljöarbetet som innehåller fasta tider, instruktioner och mallar som används vid genomförande av arbetsmiljöronde, riskanalyser och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Systemet ger chefer digitala påminnelser om när de ska genomföra de olika delarna i arbetsmiljöarbetet, vilket enligt intervjuade minskar risken för att något försenas eller glöms bort.

3.1.4. Samverkan

Samverkan i arbetsmiljöarbetet på enheterna sker på enheternas månadsvisa arbetsplatsträffar (APT). Enligt intervjuade är arbetsmiljön ett återkommande tema på dagordningen under APT. Av intervju framgår att merparten av förvaltningens intervjuade medarbetare upplever att de har möjlighet att lyfta arbetsmiljöfrågor under APT.

För respektive verksamhetsområde finns lokala samverkansforum (LOK) där arbetsmiljöfrågor behandlas. Vid dessa sammanträden träffas verksamhetschef, enhetschef, HR-specialist för verksamheten, fackliga representanter och

² Av kommunstyrelsens reglemente framgår att kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

skyddsombud. Vi har tagit del av LOK-protokoll från år 2022, i vilka det framgår att följande ämnen bland annat behandlats:

- ▶ Information och uppföljning av sjuktal
- ▶ Nya rutiner kopplat till arbetsmiljöarbetet - t.ex. kring anmälan av arbetsskador och tillbud
- ▶ Genomgång och uppföljning av arbetsskador och tillbud
- ▶ Uppföljning av arbetsmiljöronder
- ▶ Uppföljning av handlingsplaner
- ▶ Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- ▶ Uppföljning av åtgärdsplaner
- ▶ Information om Arbetsmiljöverkets inspektion
- ▶ Information om identifierade arbetsmiljöbrister och åtgärdsplaner på kort och lång sikt
- ▶ Information kring arbete utifrån covid-19

Utifrån protokollen kan vi konstatera att det inte fattats beslut i forumet under 2022.

Arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet följs även upp i det förvaltningsövergripande samverkansforumet (FÖS) där förvaltningschef, enhetschef för HR och fackliga representanter ingår. Vi har tagit del av protokoll från FÖS från år 2022, där det framgår att följande bland annat behandlas:

- ▶ Uppföljning av handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet
- ▶ Redovisning av arbetsskador och tillbud
- ▶ Uppföljning av arbetsskador och tillbud
- ▶ Översyn av skyddsorganisation
- ▶ Riskbedömning handlingsplan (ny mall framtagen) - förebygga situationer med hot och våld
- ▶ Uppdaterade rutiner och uppföljning av risk och konsekvensanalys.

Intervjuade lyfter att de sällan driver arbetsmiljöfrågor och fattar beslut i forumet utan forumet är framförallt ett informationsforum. Vi noterar att det inte har fattats några protokollförda beslut avseende arbetsmiljön.

Skyddsorganisation

Intervjuade uppger att en utmaning i arbetsmiljöarbetet är bristen på skyddsombud på vissa av förvaltningens enheter, vilket minskar stödet för chefen i arbetsmiljöarbetet på enheten. Enligt intervjuade är det en utmaning att få medarbetare att ta på sig rollen som skyddsombud. Vissa uppger att medarbetare inte vill bli skyddsombud då det upplevs krävande eller att de sätter sina kollegor i knipa då rollen som skyddsombud tar tid från ordinarie arbetsuppgifter. Utmaningen med få skyddsombud har diskuterats i flera forum (bland annat på

arbetsplatsträffar, det lokala och förvaltningsövergripande samverkansforumet) kring hur förvaltningen kan uppmuntra medarbetare att bli skyddsombud. Det har även gjorts en förvaltningsövergripande översyn av var det saknas skyddsombud. Vi har tagit del av översynen och det framgår att det saknas skyddsombud på totalt 52 av 110 enheter. Enligt uppgift försöker enhetschefer uppmuntra medarbetare att ta sig an rollen på APT och förvaltningschefen uppmuntrar till det i veckobrev till medarbetarna. Vissa intervjupersoner menar även att bristen på lokala skyddsombud kan ha negativ påverkan på rapporteringen av olyckor och tillbud i Stella. Skyddsombuden lyfts i detta sammanhang som viktig resurs för medarbetare då de bland annat hjälper till med rapporteringen i Stella.

3.1.5. Uppföljning

Mål

Uppföljning av kommunens arbetsmiljömål genomförs i samband med övrig måluppföljning vid del- och helårsbokslut. Av verksamhetsberättelse för omsorgsnämnden i augusti 2022 framgår att målet om ett förbättrat HME inte uppnås och att resultatet sjunkit något jämfört med 2021. Vad gäller målet om ökad frisknärvaro konstateras att målet inte uppnås, vilket anses gå i linje med den ökade sjukfrånvaron inom förvaltningen. Målen om andel heltidsarbetande med månadslön och om stärkt kompetensförsörjning för sjuksköterskor är delvis uppfyllt för 2022.

Medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljön

Det genomförs även en årlig medarbetarenkät som redovisas för förvaltningsnivå och respektive enhet. Uppföljning genom medarbetarenkäten beskrivs ytterligare i avsnitt 5.

Vissa intervjuade medarbetare lyfter att det kan vara en utmaning att få hjälpmedel för att minska den fysiska arbetsbelastningen. Andra intervjuade medarbetare lyfter den psykosociala arbetsmiljön som ett problem när de behöver stötta på en annan vårdavdelning på sin enhet och inte blir positivt bemötta. Intervjuade upplever att trots att de lyfter dessa problem blir de inte åtgärdade.

Vid intervju framkommer att det inom vissa enheter genomförs individuella avstämningssamtal mellan medarbetare och chef i syfte att förebygga ohälsa. Det finns en upprättat checklista som en enhetschef har tagit fram, vilken medarbetaren ska fylla i. Checklistan innehåller ett antal påståenden om arbetsmiljön som medarbetaren får besvara.

Tillbud och olyckor

Det finns ett digitalt system för anmälan av tillbud och olyckor. I tabellen nedan finns en sammanställning av rapporterade tillbud och arbetsskador inom verksamheterna funktion, stöd och service, ordinärt boende, resurs och särskilt boende.

Tabell 1. Rapporterade tillbud och arbetsskador 1 januari - 31 oktober 2022.

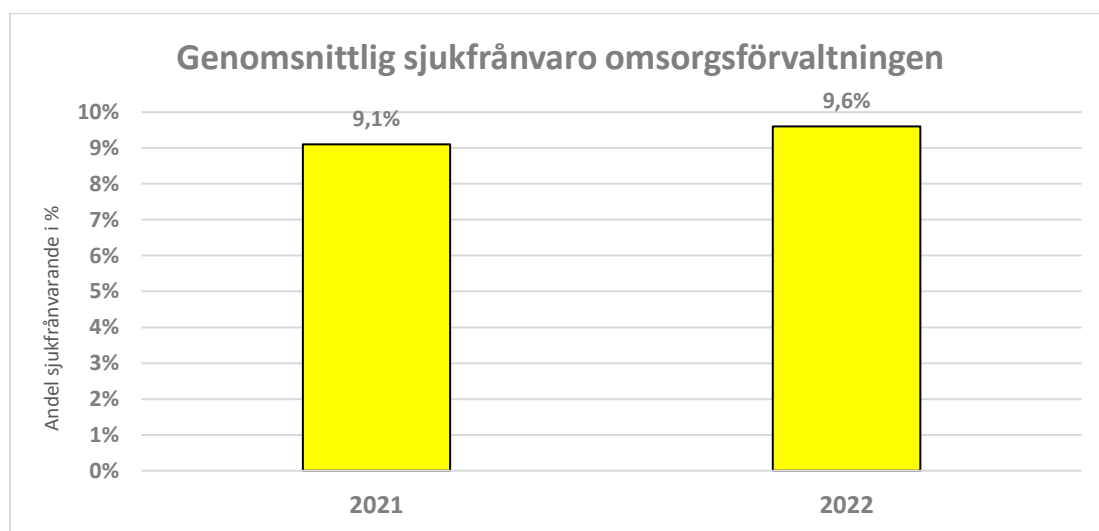
Tillbud		Arbetsskador	
Verksamhet	Antal	Verksamhet	Antal
FSS	152	FSS	92
Ordinärt boende	19	Ordinärt boende	63
Resurs	11	Resurs	25
Särskilt boende	59	Särskilt boende	131
Totalt	241	Totalt	311

Vidare har totalt sju anmälningar om kränkande särbehandling anmälts under mellan januari och oktober 2022. Utifrån tabellen ovan kan vi konstatera stora skillnader mellan verksamheterna i antal rapporterade tillbud och olyckor. Vid intervju framkommer att alla medarbetare inte anmäler tillbud och olyckor då de upplever det som tidskrävande eller är osäkra på vad de ska anmäla.

Sjukfrånvaro

Totalt sett har sjukfrånvaron under 2022 ökat med en halv procentenhet jämfört med 2021. Den genomsnittliga långtidssjukfrånvaron för hela förvaltningen är 33 procent. Det är en nedgång med 2,5 procentenheter jämfört med 2021.

Diagram 1. Genomsnittlig sjukfrånvaro i omsorgsförvaltningen mellan januari-oktober år 2021 samt 2022.

I förvaltningens sjukfrånvarostatistik syns stora skillnader i sjukfrånvaro och långtidssjukfrånvaro (mer än 60 dagar) mellan enheterna. Den enhet med lägst sjukfrånvaro under 2022³ ligger på 1 procent och den med högst 18 procent. Vad

³ Avser perioden januari-oktober 2022.

gäller långtidssjukskrivningar har den enhet med lägst andel långtidssjukskrivna 0 procent medan den högsta har 46 procent.

Det sker insatser för att förebygga ohälsa och åtgärda risker i arbetet inom förvaltningen. Vi har tagit del av en presentation av arbetet. Exempelvis framgår att det tagits fram ett material som chefer kan använda vis APT för att informera medarbetare om friskfaktorer. Vidare ska samtliga chefer delta i en workshop där de får kunskap om friskfaktorer, se över nuläget på arbetsplatsen och utifrån det prioritera vilka friskfaktorer de ska arbeta med på sin arbetsplats.

Arbetsmiljöarbetet

Vi har tagit del av omsorgsförvaltningens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2022. Uppföljningen innehåller ett antal konstaterade brister som dokumenterats i en handlingsplan:

- ▶ Rutiner kring första hjälpen och krisstöd behöver bli mer kända i verksamheten och säkerställa att kunskapen finns
- ▶ Rutin kring kränkande särbehandling behöver bli mer kända i verksamheten
- ▶ Skyddsombud saknas
- ▶ Lokaler ej ändamålsenliga inom vissa verksamheter
- ▶ Åtgärder och effekter av arbetsmiljöronden har inte följts upp
- ▶ Vissa chefer saknar arbetsmiljöutbildning
- ▶ Hög ljudnivå inom FSS
- ▶ Rutin kring Rehabilitering vid sjukskrivning behöver bli mer kända

Handlingsplanen innehåller åtgärder och ansvarig för åtgärderna för samtliga brister. Dock saknas datum för uppföljning av genomförande av åtgärderna för vissa brister.

Respektive enhet genomför en årlig arbetsmiljörund och en årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi har tagit del av exempel på ifyllda checklistor från enheters arbetsmiljöronder under år 2022. Vid konstaterade brister framgår vilka åtgärder som ska vidtas samt vem som ansvarar för åtgärden och när åtgärden har genomförts. I ett enstaka fall framgår inte när åtgärden har eller ska genomföras. Vi har även tagit del av exempel på ifyllda checklistor och handlingsplaner för årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet år 2022 från enheterna. I ett enstaka fall framgår endast åtgärd för en konstaterad brist men inte vem som ansvarar för åtgärden eller när åtgärden ska följas upp.

Enligt uppgift får nämnden information om arbetsmiljön vid varje nämndssammanträde. Utöver det tar nämnden del av den förvaltningsövergripande handlingsplanen som innehåller uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Nämnden får även uppföljning avseende utfall på medarbetarenkäten.

3.2. Bedömning

Vi bedömer att ansvar och uppgifter avseende arbetsmiljöarbetet inte fullt ut är tydligt fördelade. Vi baserar vår bedömning på att det finns en dokumenterad ansvars- och uppgiftsfördelning men det sker ingen uppföljning av att chefer har den kompetens som krävs och har gått arbetsmiljöutbildningen. Det är av stor vikt att chefer, som tilldelas ansvar och uppgifter inom arbetsmiljöarbetet, har god kunskap om vad det innebär för dem i deras roll som chef. Därtill noterar vi att dialogen mellan nämnden och personalutskottet kan utvecklas.

Vad gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet är vår bedömning att de rutiner och riktlinjer som finns inom nämnden är i enlighet med arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1). Vi ser positivt på att det finns tydliga rutiner och riktlinjer för det systematiska arbetsmiljöarbetet och ett digitalt stödsystem.

Vi bedömer dock inte att det sker en tillräcklig uppföljning av arbetsmiljöarbetet. Bedömningen grundas på att det konstateras ett antal brister i förvaltningens uppföljning men det saknas datum för uppföljning av att bristerna åtgärdas. Vi ser även att det i vissa fall saknas datum för uppföljning av åtgärder vid konstaterade brister och vem som ansvarar för åtgärden i enheternas uppföljning. Vi menar att det finns en risk att åtgärder eller tillräckliga åtgärder inte genomförs om de inte följs upp. Vi noterar att vissa medarbetare inte upplever att det alltid vidtas tillräckliga åtgärder. Därtill noterar vi stora skillnader mellan verksamheterna vad gäller rapporterade tillbud och olyckor och konstaterar en risk för att alla medarbetare inte anmäler tillbud och olyckor. Vi menar att det är av vikt att säkerställa att medarbetarna anmäler samtliga tillbud och olyckor. Vi noterar att många enheter saknar skyddsombud, vilket kan påverka arbetsmiljöarbetet.

4. Chefers förutsättningar

Avsnittet syftar till att svara på revisionsfrågan om chefer ges tillräckliga förutsättningar för att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete.

Revisionskriterium

Av Arbetsmiljöverkets föreskrifter framgår att arbetsgivaren ansvarar för att de arbetsuppgifter och befogenheter som tilldelas arbetstagare inte ger upphov till ohälsosam belastning. Chefer behöver gedigna kunskaper om arbetet, risker i arbetet och åtgärder för att förebygga skador. Vad gäller arbetstagaren ska den så tidigt som möjligt introduceras i arbetet och få kunskap om risker i verksamheten, det systematiska arbetsmiljöarbetet och till vem arbetstagarens ska vända sig till när det gäller arbetsmiljön.

4.1. Iakttagelser

4.1.1. Medarbetare per chef

Av tabellen nedan framgår att det finns en stor diskrepans inom förvaltningen vad gäller antal medarbetare per chef.

Tabell 2. Antal medarbetare per chef. Källa: omsorgsförvaltningen.

En enhet för varje rad	Särskilt boende	FSS	Hemtjänst
	21	15	20
	21	17	23
	23	17	31
	24	18	32
	28	20	34
	29	24	34
	29	28	36
	32	28	37
	44	28	38
	69	29	39
		32	40
		34	41
		34	
		35	
Medelvärde	32	27	34

På kommunens särskilda boenden har chefer som minst 21 medarbetare per chef och som mest 69 medarbetare per chef. Motsvarande siffra för funktion, stöd och service är 15 respektive 35 och för hemtjänsten 20 respektive 41. Det kan således konstateras att fördelningen är ojämn inom avdelningarna och förvaltningen.

Kommunen hade för ett antal år sedan mål om max 30 medarbetare per enhetschef där kommunfullmäktige sköt till extra resurser för att jämna ut antalet medarbetare per chef inom särskilt boende till högt 30 per chef. Det finns inget sådant mål kvar vid granskningens tidpunkt. Vissa intervjuade beskriver att de förväntas utföra samma arbete som chef oavsett antal medarbetare att ansvara för. De beskriver det som att de ofta får lösa tillfälliga problem vilket gör att de inte alltid hinner med arbetsmiljöarbetet fullt ut.

4.1.2. Utbildning

Intervjuade upplever introduktionen som ny chef som bristfällig. Vissa intervjuade lyfter att enhetschefer har behov av ytterligare tid för introduktion innan de tar över chefsrollen så de är insatta i verksamhetssystemen och rutinerna. Det erbjuds mentorer till nya enhetschefer men enligt uppgift saknas struktur för mentorskapet. De som har varit mentorer upplever det som otydligt hur mentorskapet ska bedrivas. Av handlingsplanen från förvaltningens årliga uppföljning 2022 framgår även att vissa chefer saknar arbetsmiljöutbildning. Enligt föreslagen åtgärd ska det genomföras utbildningsinsatser för berörda chefer löpande. Av handlingsplanen framgår att respektive chef ansvarar för åtgärden. Det saknas datum för uppföljning. Vi har tagit del av inbjudan till grundläggande arbetsmiljöutbildning som riktar sig till chefer och skyddsombud, i vilken det framgår att det ska ske tre gemensamma digitala träffar under 2023.

Enligt uppgift ska det upprättas tvärprofessionella enhetschefsmöten under 2023, där enhetschefer kommer bli geografiskt indelade i grupper för att stötta varandra i bland annat arbetsmiljöfrågor.

4.1.3. Stöd

Intervjuade lyfter att de enhetschefer som upplever tillräckliga förutsättningar för att bedriva arbetsmiljöarbetet är erfarna och säkra i sin roll som enhetschef. Intervjuade chefer menar att då arbetsmiljöarbetet i stort bedrivs självständigt ute i verksamheterna så ställer det krav på viss erfarenhet för att fungera ändamålsenligt. Intervjuade uppger att nya mer oerfarna enhetschefer får för lite stöd i arbetet. Dels på grund av bristande introduktion, dels på grund av för lite administrativt stöd och varierande stöd från HR. Intervjuade lyfter att enhetschefer kan bli ensamma i sin roll då alla inte är fysiskt placerade andra chefer och att det saknas tillräckligt administrativt stöd vad gäller kompetensförsörjningsfrågor, planering av utbildningar och schemaläggning. Vid intervjuer framkommer även att stödet från HR skiljer sig mellan avdelningarna. Respektive avdelning har en HR-funktion bunden till sig från förvaltningens HR-enhet. Intervjuade chefer upplever att de sällan får det stöd de behöver från sin HR-funktion. Enligt uppgift pågår en översyn av det administrativa stödet i förvaltningen, för att avlasta chefer framgent.

Det pågår ett arbete med att upprätta en kravspecifikation för samordnare⁴, som ska bidra till att alla chefer får ett likvärdigt administrativt stöd.

Enhetschefer har fått ge förvaltningsledningen feedback under våren 2022, vilket resulterat i en handlingsplan där det framgår att följande ska genomföras:

- ▶ Skapa struktur i kommunikationen och förbättra vår interna och externa kommunikation.
- ▶ Vidareutveckla arbetet med utveckling och uppföljning.

För åtgärderna finns aktiviteter, ansvariga, tidplan och tid för uppföljning.

4.2. Bedömning

Vi bedömer att chefer inte ges tillräckliga förutsättningar för att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete. Bedömningen grundas på att chefers erfarenhet avgör deras förutsättningar att bedriva arbetsmiljöarbetet då det saknas tillräcklig introduktion, administrativt stöd och HR-stöd. Vår bedömning är att chefers behov av kompetens och stöd bör ses över för att säkerställa att samtliga chefer har tillräckliga förutsättningar. Vi bedömer även att chefer i förvaltningen har olikvärdiga förutsättningar att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete utifrån att det råder en stor diskrepans mellan antal medarbetare per chef.

⁴ Rollen samordnare innebär ett stöd till enhetschefer i planering för kortsiktig frånvarotäckning.

5. Analys och insatser avseende avgångsorsaker och arbetsmiljöenkät

Detta avsnitt syftar till att svara på om det genomförs uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal. Avsnittet syftar även till att undersöka huruvida det planeras ändamålsenliga insatser utifrån arbetsmiljöenkäter och avgångsorsaker.

Revisionskriterium

Av Arbetsmiljöverkets föreskrifter framgår att arbetsgivaren regelbundet ska undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet.

Behov av åtgärder som uppdagas vid undersökning av arbetsmiljön eller i samband med uppföljning av arbetsmiljöarbetet ska vidtas omedelbart eller så snart som möjligt för att förebygga ohälsa och olycksfall. De åtgärder som inte vidtas omedelbart ska dokumenteras i en handlingsplan. Om någon arbetstagare råkar ut för ohälsa eller olycksfall i arbetet och om något allvarligt tillbud inträffar i arbetet, ska arbetsgivaren utreda orsakerna så att risker för ohälsa och olycksfall kan förebyggas i fortsättningen.

5.1. Iakttagelser

5.1.1. Avgångsorsaker

Vid intervjuer framkommer att det under de senaste åren har varit stora förändringar i förvaltningsledningen samt hög omsättning på enhetschefer, särskilt enhetschefer inom hemtjänsten. Enligt intervjuade har omsättningen på chefer medfört att förvaltningen och drabbade enheter haft svårt att uppnå ett bra arbetsmiljöarbete, då det saknats kontinuitet i arbetet. Personalomsättningen bland chefer 2021 var 19,3 procent och per september 2022 var den 11,9 procent. Vissa intervjuade kopplar den höga omsättningen på enhetschefer till bristen av tillräcklig introduktion. Vissa lyfter att ett välfungerande mentorskap hade kunnat skapa en större trygghet hos nya chefer.

Omsorgsnämndens totala personalomsättning är mellan 8,5 och 9 procent per år. Det genomförs ingen systematisk uppföljning av avgångsorsaker. Förvaltningen har en mall för avgångssamtal som alla chefer använder vid avgångar. I intervju uppges att samtal hålls, men att det inte sker någon vidare uppföljning utifrån det. Vissa intervjuade lyfter även att HR bör genomföra avgångssamtalen då avgångar kan bero på ledarskapet.

Det skickas ut en avgångsenkät till avgående medarbetare. Avgångsenkäten är dock dåligt förankrad i förvaltningen då endast förvaltningens ledningsgrupp känner till enkäten och har tagit del av resultatet. Resultatet ges på aggregerad nivå för förvaltningen då det inte är tillräckligt många svarande. Under 2021 var

svarsfrekvensen 10 % och per oktober 2022 var den 7 %. Resultatet har diskuterats i ledningsgruppen men inte kommunicerats vidare inom förvaltningen eller till nämnden. Intervjuade uppger att nämnden och personalutskottet inte tar del av någon uppföljning som avser avgångar. Vi har tagit del av förvaltningsledningens lägesrapport där det konstateras att det är svårt att dra några direkta slutsatser från resultatet. Det som framkommer av svaren är att arbetet med kollegorna fungerar väl och att de avgående medarbetarna överlag har trivts på arbetsplatsen. De negativa aspekterna är arbetstider och schema, brister i arbetsmiljö och ledningen samt underbemanning. Intervjuade lyfter även detta och menar att framförallt underbemanningen kan leda till fler avgångar.

Intervjuade lyfter kompetensförsörjning som en bestående utmaning. Det har tagits fram en kommunövergripande kompetensförsörjningsplan som gäller för åren 2021-2025. Av kompetensförsörjningsplanen framgår att omsorgsförvaltningen har behov av att höja kompetensen och ett stort behov av fler undersköterskor. I planen anges att en pågående insats är en satsning på äldreomsorgslyftet där 19 medarbetare under 2020-2021 utbildar sig till undersköterska via Komvux. I omsorgsförvaltningens lägesrapport från oktober 2022 framgår att följande aktiviteter genomförs:

- ▶ Inrättande av specialistundersköterskor hösten 2022
- ▶ Översyn valideringsprocess av vårdbiträden till undersköterska
- ▶ Insatser kopplade till introduktion och kompetensutveckling behöver kvalitetssäkras

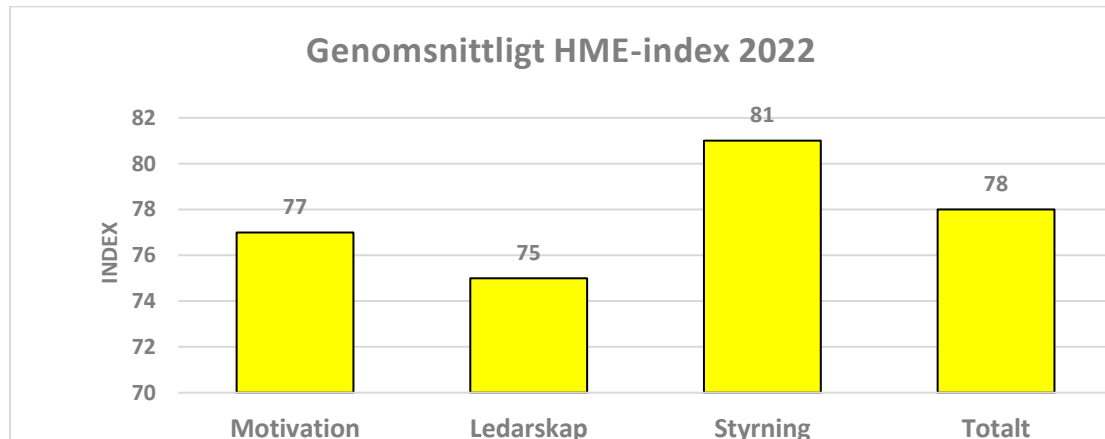
Det framgår dock inte när aktiviteterna ska vara genomförda och följas upp.

5.1.2. Arbetsmiljöenkät

Vi har tagit del av resultatet från 2022 års arbetsmiljöenkät. I 2022 års arbetsmiljöenkät uppgår omsorgsförvaltningens HME⁵ till 78. Det innebär att nämndens mål om ett HME-index över 80 inte uppfylls för 2022. Enkäten har en svarsfrekvens på 53 % vilket är betydligt lägre än tidigare år. Ledarskap är det område som fått sämst resultat medan styrningen har det högsta genomsnittliga indexvärdet.

⁵ Hållbart medarbetarengagemang.

Diagram 2. Genomsnittligt HME-index 2022 för omsorgsförvaltningen.

*Totalt HME= motivation + ledarskap + styrning / 3.

Från resultatet noterar vi även att det råder stora skillnader i HME mellan enheterna. Enheten med lägst HME har fått resultatet 54 och enheten med högst 93. Genomsnittet, med samtliga enheter inräknade, är 77. Genomsnittligt index för påståendet att man ser fram emot att gå till arbetet är 73.

I intervju uppges att det är svårt att få personalen att svara. Enligt uppgift lyfter enhetschefer vikten av att svara på enkäten vid APT men många medarbetare upplever frågorna som svåra. Språket är bland annat ett hinder för en del medarbetare. Inom verksamheterna ordinärt och särskilt boende svarade färre än 50 % av personalen på medarbetarenkäten 2022. Detta försvårar arbete med insatser och åtgärder utifrån resultatet enligt intervjuade. Enkätresultatet diskuteras vid APT och vid behov tas handlingsplaner med åtgärder fram.

Exempel på insatser vid brister i arbetsmiljön som uppdagats i samband med uppföljning är att införa OSA-samtal med medarbetarna, vilket beskrivs i avsnitt 3.

Vissa intervjuade medarbetare lyfter att de önskar att de blir mer hörda av förvaltningsledningen vad gäller arbetsmiljöfrågor, då upplevelsen är att det vidtas åtgärder som de inte förstår vad det kommer från.

5.2. Bedömning

Vi bedömer att det inte genomförs en tillräcklig uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personalen. Bedömningen grundas på att uppföljningen av avgångsorsaker inte är systematisk. Vi noterar att chefer genomför avgångssamtal men det sker ingen analys utifrån dem och resultatet återrapporteras inte till förvaltning och nämnd. Vidare noterar vi att det genomförs en avgångsenkät. Dock får inte enhetschefer eller nämnd någon rapportering av resultatet och det vidtas inga insatser utifrån resultatet då det är för få svarande.

Vi ser positivt på att det finns en kompetensförsörjningsplan och att förvaltningen genomför insatser för att förbättra kompetensförsörjningen. Dock vill vi lyfta vikten av att följa upp insatserna för att kunna dra slutsatser om resultatet av insatserna.

Vidare genomförs en arbetsmiljöenkät. Dock kan vi inte se att det vidtagits några insatser utifrån den. Återigen är svarsfrekvensen låg, vilket medför en utmaning i att dra slutsatser utifrån resultatet som kan ligga till grund för insatserna. Vi menar därför att det är av vikt att se över hur enkäten utformas och kommuniceras för att göra den tillgänglig för medarbetarna att besvara.

6. Slutsats

Vår sammanfattande bedömning är att omsorgsnämnden inte fullt ut bedriver ett tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer. Det finns rutiner, riktlinjer och ett digitalt stödsystem för ett systematiskt arbetsmiljöarbete i enlighet med lagstiftning. Dock visar granskningen att det inte finns datum för uppföljning av åtgärder vid konstaterade brister i arbetsmiljön samtidigt som vissa medarbetar upplever att det inte vidtas tillräckliga åtgärder. Därtill är det vår bedömning att chefer inte ges tillräckliga förutsättningar för att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete. Ytterligare ett utvecklingsområde är att upprätta en systematisk uppföljning för att analysera avgångsorsaker som kan ligga till grund för insatser för att minska avgångar. Därtill är det av vikt att följa upp medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljön. Då det är låg svarsfrekvens på arbetsmiljöenkäten menar vi att det bör ses över hur enkäten är utformad och kommuniceras i syfte att göra den mer tillgänglig för medarbetarna att besvara.

Revisionsfråga	Svar
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Är ansvar och uppgifter avseende arbetsmiljöarbetet tydligt fördelat? 	Nej. Det finns en dokumenterad ansvars- och uppgiftsfördelning. Dock saknas uppföljning av chefers kompetens och att de gått arbetsmiljöutbildningen. Dialogen mellan nämnden och personalutskottet kan även utvecklas.
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ges chefer tillräckliga förutsättningar att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete? 	Nej. Chefer saknar tillräcklig introduktion och stöd i arbetsmiljöarbetet. Det råder även stor diskrepans mellan antal medarbetare per chef.
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Sker uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal och chefer? 	Nej. Det sker avgångssamtal och skickas ut en avgångsenkät av HR men ingen systematisk uppföljning och analys av resultatet.
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Planeras ändamålsenliga insatser utifrån arbetsmiljöenkäter och avgångsorsaker? 	Nej. Det vidtas inga insatser kopplat till resultatet av avgångssamtal och avgångsenkät. Dock pågår insatser för att förbättra kompetensförsörjningen. Det har inte heller vidtagits några särskilda insatser utifrån resultatet på medarbetarenkäten.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi omsorgsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att det vidtas åtgärder vid konstaterade brister i arbetsmiljön, genom att tillse att tidpunkt för uppföljning av åtgärden fastställs samt vem som ansvarar för genomförandet.

- ▶ Tillse att samtliga tillbud, olyckor och fall av kränkande behandling anmäls, genom att säkerställa att medarbetare har kunskap om vikten av att anmäla och vad som ska anmälas.
- ▶ Tillse att chefer har tillräckliga förutsättningar i form av:
 - ▶ Kunskap om arbetsmiljöarbete och hur risker på arbetsplatsen ska kartläggas och förebyggas, genom en tillräcklig introduktion och arbetsmiljöutbildning.
 - ▶ Tid och resurser för att bedriva ett gott arbetsmiljöarbete, genom att tillse ett tillräckligt administrativt och HR-stöd samt ett rimligt och likvärdigt antal medarbetare per chef.
- ▶ Säkerställa en systematisk uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal och chefer i syfte att upprätta ändamålsenliga insatser för att minska avgångar.
- ▶ Stärka samverkan med personalutskottet för att tydliggöra styrning av arbetsmiljöfrågor.

Sara Shamekhi
EY

Imelda Bengmark
EY

Max Blomberg
EY

7. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Omsorgsnämndens presidium
- ▶ Ledamöter i personalutskottet
- ▶ Förvaltningsledning, inkl. Förvaltningschef, verksamhetschef och enhetschef för HR
- ▶ Enhetschefer för särskilt boende - Högalid
- ▶ Enhetschef för ordinärt boende - Vittsjö
- ▶ Enhetschef för gruppbestäderna Torsgatan, Plommonstigen och Backstugevägen
- ▶ Fackliga representanter
- ▶ Grupp av medarbetare särskilt boende - Högalid
- ▶ Grupp av medarbetare från ordinärt boende - Vittsjö
- ▶ Grupp av medarbetare från gruppbestäder - Torsgatan, Plommonstigen och Bakckstugevägen

Analyserade dokument

- ▶ Arbetsmiljöpolicy
- ▶ Arbetsmiljörond 2022 - Omsorgsförvaltningen
- ▶ Avgångssamtal, intervjuguide
- ▶ Delårsbokslut 2022 - Omsorgsnämnden
- ▶ Exempel på checklista för årlig arbetsmiljörond 2022
- ▶ Exempel på riskbedömning innan förändring
- ▶ Exempel på konsekvensbeskrivning inför beslut
- ▶ Exempel på årliga uppföljningar av arbetsmiljön
- ▶ Fördelning av arbetsmiljöuppgifter från avdelningschef till enhetschef
- ▶ Fördelning av arbetsmiljöuppgifter från förvaltningschef till avdelningschef
- ▶ Fördelning av arbetsmiljöuppgifter från nämnd till förvaltningschef
- ▶ Grundläggande arbetsmiljöutbildning
- ▶ Händelseöversikt kränkning 2022-01-01 - 2022-10-31
- ▶ Introduktion ny chef
- ▶ Kompetensförsörjningsplan 2021-2025
- ▶ LGR 2022-10-27
- ▶ Nulägesanalys stödmaterial
- ▶ Nulägeskarta - Omsorgsförvaltningen
- ▶ Rapport arbetsskador 2022-01-01 - 2022-10-31

- ▶ Rapport tillbud 2022-01-01 - 2022-10-31
- ▶ Resultat av medarbetarenkäten 2022
- ▶ Rutin för arbetsmiljöträff på gruppnivå
- ▶ Rutin för individuellt avstämningssamtal
- ▶ Rutin för tvärprofessionella enhetsmöten
- ▶ Sammanställning OMS 2022
- ▶ Sammanträdesprotokoll FÖS 2022
- ▶ Sammanträdesprotokoll LOK 2022
- ▶ Statistik antal medarbetare per chef
- ▶ Statistik hälso- och sjuktal 2022-01-01 - 2022-10-31
- ▶ Statistisk skyddsorganisation OMS 2022-01-01-2022-11-30
- ▶ Systematiskt arbetsmiljöarbete i omsorgsförvaltningen 2022
- ▶ Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete, handlingsplan, 2022
- ▶ Åtgärdsplan 2022 - Omsorgsförvaltningen

8. Revisionskriterium

8.1. Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

8.2. Arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1)

Enligt arbetsmiljölagen har arbetsgivare i uppgift att på ett systematiskt sätt undersöka risker i arbetsmiljön, genomföra åtgärder samt följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa.

8.3. Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatoriskt och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)

För att uppmärksamma det som tidigare benämndes psykosocial arbetsmiljö utgav Arbetsmiljöverket år 2016 en föreskrift avseende organisatorisk och social arbetsmiljö. Föreskriften har som syfte att främja god arbetsmiljö och förebygga risk för ohälsa på grund av organisatoriska och sociala förhållanden i arbetsmiljön.

8.4. Kommunala mål och styrdokument

Kommunfullmäktige har beslutat om inriktningsmålet attraktiv arbetsgivare med effektmålet att hälsotalen ska öka med följande indikatorer:

- ▶ Hälsotal 95 procent
- ▶ Arbetsplatsnära OSA-mål 100 procent
- ▶ HME-index 83 i medarbetarenkäten

Kommunfullmäktige har även år 2021 antagit en policy för arbetsmiljö och hälsa som förvaltningarna ska utgå från i arbetsmiljöarbetet. Kommunens gemensamma mål för arbetsmiljön är:

- ▶ Att våra medarbetare upplever att deras arbetsbelastning är rimlig.
- ▶ Att våra medarbetare upplever att det finns balans mellan krav och resurser.
- ▶ Att våra arbetsscheman ger utrymme till återhämtning.
- ▶ Att ingen medarbetare ska utsättas för kränkande särbehandling eller diskriminering på sin arbetsplats.
- ▶ Att uppnå ett hälsotal om minst 95 procent

Kommunfullmäktige
Omsorgsnämnden

Granskning av arbetsmiljö

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hässleholms kommun granskat omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete.

Vår sammanfattande bedömning är att omsorgsnämnden inte fullt ut bedriver ett tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer. Bedömningen grundas på att det finns ett stödsystem för det systematiska arbetsmiljöarbetet, rutiner och riktlinjer i enlighet med lagstiftning. Dock är det vår bedömning att det finns ett antal utvecklingsområden:

- ▶ Dialogen mellan nämnden och personalutskottet kan utvecklas.
- ▶ Det saknas i vissa fall datum för uppföljning och ansvarig för åtgärder vid konstaterade brister i arbetsmiljön.
- ▶ Chefer ges inte tillräckliga förutsättningar i form av introduktion till rollen som chef och stöd i arbetsmiljöarbete att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete. Det är även stor diskrepans mellan antal medarbetare per chef.
- ▶ Det saknas en systematisk uppföljning av avgångsorsaker som kan ligga till grund för insatser för att minska avgångar.
- ▶ Det är låg svarsfrekvens på medarbetarenkäten, vilket gör det svårt att vidta insatser utifrån resultatet.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi omsorgsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att det vidtas åtgärder vid konstaterade brister i arbetsmiljön, genom att tillse att tidpunkt för uppföljning av åtgärden fastställs samt vem som ansvarar för genomförandet.
- ▶ Tillse att samtliga tillbud, olyckor och fall av kränkande behandling anmäls, genom att säkerställa att medarbetare har kunskap om vikten av att anmäla och vad som ska anmälas.
- ▶ Tillse att chefer har tillräckliga förutsättningar i form av:
 - Kunskap om arbetsmiljöarbete och hur risker på arbetsplatsen ska kartläggas och förebyggas, genom en tillräcklig introduktion och arbetsmiljöutbildning.
 - Tid och resurser för att bedriva ett gott arbetsmiljöarbete, genom att tillse ett tillräckligt administrativt och HR-stöd samt ett rimligt och likvärdigt antal medarbetare per chef.
- ▶ Säkerställa en systematisk uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal och chefer i syfte att upprätta ändamålsenliga insatser för att minska avgångar.
- ▶ Stärka samverkan med personalutskottet för att tydliggöra styrning av arbetsmiljöfrågor.

Revisorerna önskar omsorgsnämndens skriftliga svar på de rekommendationer som framförts senast 2023-04-11

För Hässleholms revisorer,

Grupp 2

Patrik Tysper

Bertil Månsson

Helena Bengtsson

Kommunfullmäktige

Handläggare
Kommunjurist Magnus Gjerstad
Kansliavdelningen

magnus.gjerstad@hassleholm.se

Motion om cykelplan - Satsa på cykeln i Hässleholms kommun!

Ordförandens förslag till beslut

I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att motionen ska anses besvarad.

Beskrivning av ärendet

Dolores Öhman (MP) har väckt en motion i fullmäktige i vilken hon yrkar att kommunfullmäktige beslutar följande.

- 1) Att ta fram och besluta om ett dokument, t.ex. en cykelstrategi, som leder till bättre förutsättningar för cyklingen i enlighet med motionens intentioner.
- 2) Att avsätta nödvändiga resurser för att garantera ett kostnadseffektivt genomförande av cykelstrategin.

Till stöd för sina yrkanden anför motionären följande.

Enligt Sveriges klimatmål för transporter ska utsläppen från inrikes transporter minska med minst 70 % senast år 2030 jämfört med år 2010. En åtgärd för att nå målet är att utöka andelen resor med cykel, något som har många fördelar. Utöver klimatnyttan leder cykelresor till minskad trängsel i staden och bättre luftkvalitet,

Kommunledningsförvaltningen / Kansliavdelningen

mer rörelse och bättre folkhälsa, attraktivare livsmiljöer och ökat kollektivtrafikresande då många cykelresor görs till och från tåget. Det även innebär ett starkare näringsliv, bland annat ökad cykelturismen och handel i staden och tätorterna. År 2013 gjordes 16 % av alla resor i Skåne med cykel. Enligt cykelstrategi för Skåne ska andelen cykelresor öka till 19 % år 2030. Det innebär en ökning med 58 % från 435 000 cykelresor per dag till 690 000 år 2030. Skåne vill bli Sveriges bästa cykelregion, men i Hässleholm går saker i fel riktning. Andelen resor med cykel i Hässleholm gick ner från 11,6 % år 2007 till 8,4 % år 2018 (resevaneundersökning). En stor anledning till detta är den totala avsaknaden av cykelpolitik och cykelsatsningar i kommunen. De skånska kommuner som arbetar aktivt med cykling i sin planering har generellt en högre andel cykelresor än de övriga kommunerna, oavsett bostadsstruktur. Hässleholms kommun med sin andel på 8,4 % kan jämföras med genomsnittet bland övriga tätorter i Skåne med stadsbuss, där andelen cykelresor är på 15 % (Se Transportstrategi 2050, sida 24). Trots att cykeln är det näst vanligaste färdmedlet i Skåne så satsas det ytterst litet i Hässleholm på cykelinfrastrukturen. Det är också ett jämlikhetsproblem. Med skillnad för bilen, har många fler alltid tillgång till en cykel, även barn och unga, oavsett inkomst. Andelen resor med cykel i olika socioekonomiska grupper är mycket mer jämnt fördelat än resor med bil eller med kollektivtrafik. Det betyder att cykelresor är ett jämkade sätt att transportera sig och som är tillgänglig till det största andelen av befolkningen. Därför måste Hässleholms kommun utöka sin satsning på cykel och prioritera cykeln över bilen vid intressekonflikter. Bilnormen är historisk stark och behöver brytas i stadsplaneringen, till fördel för folkhälsan, trafiksäkerhet, bättre luftkvalitet, minskad klimatpåverkan och i slutändan bättre samhällsekonomi. Som sagt ovan så har de skånska kommuner som arbetar aktivt med cykling i sin planering generellt en högre andel cykelresor än de övriga kommunerna. En förutsättning för att utveckla Skåne som cykelregion är att alla Skånes kommuner på sikt har en cykelstrategi eller ett motsvarande dokument som tydliggör en vision för cykelutvecklingsarbetet. ”För att förbättra förutsättningarna för att fler ska vilja, kunna och våga cykla behövs en mer medveten, långsiktig planering för cykel. Det gäller att se på cykeln som ett trafikslag likställt andra, och inse att den fysiska omgivningen påverkar människors inställning till att cykla. Därför är det viktigt att lyfta cykeln i samhällsplaneringen”, enligt cykelstrategi för Skåne.

Motionen har remitterats till miljö- och stadsbyggnadsnämnden som vid sammanträde den 25 april 2023, § 51, beslutade följande.

- 1) Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens remissvar godkänns och översänds som nämndens yttrande över, Remiss - Motion om cykelplan för Hässleholms kommun.
2. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att motionen är att anse som besvarad samt att miljö- och stadsbyggnadsnämnden, om motionen bifalls i kommunfullmäktige, behöver få

uppdrag att ta fram en cykelplan.

Av ovannämnda förslag till remissvar framgår i huvudsak följande.

Hässleholms kommun har ett antal antagna strategidokument som redogör för kommunens visioner, målsättningar och ställningstaganden inom olika tematiska områden. Strategidokumentet Trafikstrategier 2030 visar i vilken riktning kommunen vill att trafiksystemet utvecklas inom Hässleholms kommun för att skapa ett hållbart trafiksystem. Gällande cykeltrafik ska kommunen verka för att utveckla mer gena, trygga och säkra cykelvägar. Kommunen ska även verka för att tillämpa en helhetssyn på cykelvägnätet och länka ihop befintligt gång- och cykelvägväg där det idag saknas. Ett steg för att skapa en välutvecklad cykelinfrastruktur är att kommunen ska verka för att ha en aktuell cykelplan. Utvecklingen av gång- och cykelvägnätet är också en fråga om jämställdhet, jämlikhet och barnperspektiv. Trafikstrategier 2030 har en tydlig strategi kring jämlikhet och fortsatt arbete i den riktningen är nödvändigt. I första hand bör ett huvudvägnät för cykel inom orterna och till kollektivtrafik prioriteras, i andra hand behöver det även finnas cykelvägar mellan orterna. Det behöver finnas stråk och cykelvägar som underlättar för de nödvändiga transporter till och från skola, fritidsaktiviteter och arbete. I Trafikplan för Hässleholms stad beskrivs vidare att kommunen bör arbeta för att ta fram en cykelplan med motiveringen ”En cykelplan redogör för förutsättningar, utmaningar och möjligheter i cykelvägnätet. Syftet att göra en cykelplan är att göra det enklare, säkrare och tydligare att cykla. Hässleholm är en förhållandevis liten stad med goda möjligheter att öka andelen cykelresor både för att öka andelen cyklande och för en ökad hälsa. För att göra detta krävs ett gott, tryggt och trafiksäkert cykelvägnät. Cykelplanen bör ha ett särskilt fokus på barn och ungas förbättrade möjligheter till cykling - för ökad rörelsefrihet, hälsa och trygghet. Cykelplanen bör innehålla en tydlig plan för drift- och underhåll, med fokus på jämlikhet i transportsystemet. Cykelplanen bör följas upp med cykelboksutvärdering årligen”. Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen ser positivt att kommunen påbörjar arbetat med att ta fram en cykelplan för kommunen vilket går i linje med kommunens antagna strategidokument. För att detta arbete ska kunna påbörjas krävs ett beslut om uppdrag från Miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Det är av yttersta vikt med samverkan mellan olika förvaltningar och verksamheter under processen.

Bedömning

I styrdokumentet ”Trafikstrategier 2030” antaget av kommunfullmäktige finns en ”delstrategi” för cykeltrafik. I den kan man läsa det som omnämns i förslaget till remissvar, men också till exempel att Hässleholms kommun har ett välutbyggt cykelvägnät med 93 kilometer gång- och cykelvägar och att kommunen ska verka för att ha en aktuell cykelplan. I ”Trafikplan för Hässleholms stad” antagen av miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 15 december 2021 uttalas också att

Hässleholms kommun bör arbeta för att ta fram en cykelplan (s 18).

En trafikplan får anses vara ett styrdokument i form av handlingsplan. Av styrdokumentet "Kommunens styrdokument" (som är riktlinjer) antas handlingsplan av en nämnd och innehåller konkreta åtgärder och ger svar på frågorna: vad, när, hur och av vem?

Trafikplanen är alltså antagen av nämnden. Något uppdrag från kommunfullmäktige att med stöd av trafikplanen även utforma en cykelplan behövs inte enligt kommunledningsförvaltningens bedömning. Nämnden kan själv bestämma svaren på frågorna vad, när, hur och av vem vad gäller cykelplanen. Därmed ska motionen anses besvarad.

Kommunledningsförvaltningen

Amra Salihovic
Biträdande förvaltningschef

Magnus Gjerstad
Kommunjurist

Sändlista:

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

§ 51

Remissvar – Motion om cykelplan för Hässleholms kommun

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar följande:

1. Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens remissvar godkänns och överlämnas som nämndens yttrande över, Remiss - Motion om cykelplan för Hässleholms kommun.
2. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att motionen är att anse som besvarad samt att miljö- och stadsbyggnadsnämnden, om motionen bifalls i kommunfullmäktige, behöver få uppdrag att ta fram en cykelplan.

Yttrande

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen ger följande förslag på yttrande.

Hässleholms kommun har ett antal antagna strategidokument som redogör för kommunens visioner, målsättningar och ställningstaganden inom olika tematiska områden. Strategidokumentet *Trafikstrategier 2030* visar i vilken riktning kommunen vill att trafiksystemet utvecklas inom Hässleholms kommun för att skapa ett hållbart trafiksystem. Gällande cykeltrafik ska kommunen verka för att utveckla mer gena, trygga och säkra cykelvägar. Kommunen ska även verka för att tillämpa en helhetssyn på cykelvägnätet och länka ihop befintligt gång- och cykelvägväg där det idag saknas. Ett steg för att skapa en välutvecklad cykelinfrastruktur är att kommunen ska verka för att ha en aktuell cykelplan.

Utvecklingen av gång- och cykelvägnätet är också en fråga om jämställdhet, jämlikhet och barnperspektiv. *Trafikstrategier 2030* har en tydlig strategi kring jämlikhet och fortsatt arbete i den riktningen är nödvändigt. I första hand bör ett huvudvägnät för cykel inom orterna och till kollektivtrafik prioriteras, i andra hand behöver det även finnas cykelvägar mellan orterna. Det behöver finnas stråk och cykelvägar som underlättar för de nödvändiga transporter till och från skola, fritidsaktiviteter och arbete.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Justering

Utdraget bestyrkes

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Forts § 51

I Trafikplan för Hässelholms stad beskrivs vidare att kommunen bör arbeta för att ta fram en cykelplan med motiveringen "En cykelplan redogör för förutsättningar, utmaningar och möjligheter i cykelvägnätet. Syftet att göra en cykelplan är att göra det enklare, säkrare och tydligare att cykla. Hässelholm är en förhållandevis liten stad med goda möjligheter att öka andelen cykelresor både för att öka andelen cyklande och för en ökad hälsa. För att göra detta krävs ett gott, tryggt och trafiksäkert cykelvägnät. Cykelplanen bör ha ett särskilt fokus på barn och ungas förbättrade möjligheter till cykling - för ökad rörelsefrihet, hälsa och trygghet. Cykelplanen bör innehålla en tydlig plan för drift- och underhåll, med fokus på jämlikhet i transportsystemet. Cykelplanen bör följas upp med cykelboksutvärdering årligen".

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen ser positivt att kommunen påbörjar arbetat med att ta fram en cykelplan för kommunen vilket går i linje med kommunens antagna strategidokument. För att detta arbete ska kunna påbörjas krävs ett beslut om uppdrag från Miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Det är av yttersta vikt med samverkan mellan olika förvaltningar och verksamheter under processen.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet (MP) har inkommit med en motion om cykelplan för Hässelholms kommun. Motionen behandlar önskan om att det tas fram en cykelstrategi för kommunen i syfte att skapa bättre förutsättningar för cykling i kommunen samt att det avsätts nödvändiga resurser för att garantera genomförande av cykelstrategin.

Ärendets tidigare beskrivning

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott hänskjuter 2023-04-11, § 46, ärendet till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Johan Lindman (S) yrkar att ärendet hänskjuts till miljö- och stadsbyggnadsnämnden så att miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen får möjlighet att komplettera beslutsförslaget under punkt 2 med en tydlig begäran om att miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag – alltså en tydlig beställning - att ta fram en cykelplan i det fall motionen bifalls i kommunfullmäktige.

Ordförande ställer förvaltningens förslag mot Johan Lindmans yrkande och finner att miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott bifallit Johan Lindmans förslag till beslut.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Justering

Utdraget bestyrkes

**Hässelholms
kommun**

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

12(25)

Sammanträdesdatum

2023-04-25

Diarienummer

B 2023-000128

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Forts § 51

Sänt till:

Kommunledningsförvaltningen

Kommunfullmäktige

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Justering

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'P. S. M.' followed by a flourish.

Utdraget bestyrkes

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens
arbetsutskott

Remissvar – Motion om cykelplan för Hässleholms kommun

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och stadsbyggnadsnämnden följande beslut:

1. Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens remissvar godkänns och översänds som nämndens yttrande över, Remiss - Motion om cykelplan för Hässleholms kommun.
2. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att motionen är att anse som besvarad samt att miljö- och stadsbyggnadsnämnden, om motionen bifalls i kommunfullmäktige, behöver få uppdrag att ta fram en cykelplan.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet (Mp) har inkommit med en motion om cykelplan för Hässleholms kommun. Motionen behandlar önskan om att det tas fram en cykelstrategi för kommunen i syfte att skapa bättre förutsättningar för cykling i kommunen samt att det avsätts nödvändiga resurser för att garantera genomförande av cykelstrategin.

Förslag på yttrande

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen ger följande förslag på yttrande.

Hässleholms kommun har ett antal antagna strategidokument som redogör för kommunens visioner, målsättningar och ställningstaganden inom olika tematiska områden. Strategidokumentet *Trafikstrategier 2030* visar i vilken riktning kommunen vill att trafiksystemet utvecklas inom Hässleholms kommun för att skapa ett hållbart trafiksystem. Gällande cykeltrafik ska kommunen verka för att utveckla mer gena, trygga och säkra cykelvägar. Kommunen ska även verka för att tillämpa en helhetssyn på cykelvägnätet och länka ihop befintligt gång- och cykelvägväg där det idag saknas. Ett steg för att skapa en välutvecklad cykelinfrastruktur är att kommunen ska verka för att ha en aktuell cykelplan.

Utvecklingen av gång- och cykelvägnätet är också en fråga om jämställdhet, jämlikhet och barnperspektiv. *Trafikstrategier 2030* har en tydlig strategi kring jämlikhet och fortsatt arbete i den riktningen är nödvändigt. I första hand bör ett huvudvägnät för cykel inom orterna och till kollektivtrafik prioriteras, i andra hand behöver det även finnas cykelvägar mellan orterna. Det behöver finnas stråk och cykelvägar som underlättar för de nödvändiga transporterna till och från skola, fritidsaktiviteter och arbete.

I *Trafikplan för Hässleholms stad* beskrivs vidare att kommunen bör arbeta för att ta fram en cykelplan med motiveringen ”En cykelplan redogör för förutsättningar, utmaningar och möjligheter i cykelvägnätet. Syftet att göra en cykelplan är att göra det enklare, säkrare och tydligare att cykla. Hässleholm är en förhållandevis liten stad med goda möjligheter att öka andelen cykelresor både för att öka andelen cyklande och för en ökad hälsa. För att göra detta krävs ett gent, tryggt och trafiksäkert cykelvägnät. Cykelplanen bör ha ett särskilt fokus på barn och ungas förbättrade möjligheter till cykling - för ökad rörelsefrihet, hälsa och trygghet. Cykelplanen bör innehålla en tydlig plan för drift- och underhåll, med fokus på jämlikhet i transportsystemet. Cykelplanen bör följas upp med cykelbokslut årsvis”.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen ser positivt att kommunen påbörjar arbetat med att ta fram en cykelplan för kommunen vilket går i linje med kommunens antagna strategidokument. För att detta arbete ska kunna påbörjas krävs ett beslut om uppdrag från Miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Det är av yttersta vikt med samverkan mellan olika förvaltningar och verksamheter under processen.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

André Olbers
Trafikplanerare

Katarina Finyak
Tf planchef

Beslutet skickas till:
Kommunledningsförvaltningen
Kommunfullmäktige

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Postadress: Stadshuset, 281 80 Hässleholm **Besöksadress:** Stadshuset, Nytorget 1 **Telefon:** 0451-26 70 00
Telefax: 0451-848 08 **E-post:** byggnadsnamnden@hassleholm.se **Bankgiro:** 866-3494 **Webb:** www.hassleholm.se

Motion – Satsa på cykeln i Hässleholms kommun!

Enligt Sveriges klimatmål för transporter ska utsläppen från inrikes transporter minska med minst 70 % senast år 2030 jämfört med år 2010. En åtgärd för att nå målet är att utöka andelen resor med cykel, något som har många fördelar. Utöver klimatnyttan leder cykelresor till minskad trängsel i staden och bättre luftkvalitet, mer rörelse och bättre folkhälsa, attraktivare livsmiljöer och ökat kollektivtrafikresande då många cykelresor görs till och från tåget. Det även innebär ett starkare näringsliv, bland annat ökad cykelturismen och handel i staden och tätorterna.

År 2013 gjordes 16 % av alla resor i Skåne med cykel. Enligt [cykelstrategi för Skåne](#) ska andelen cykelresor öka till 19 % år 2030. Det innebär en ökning med 58 % från 435 000 cykelresor per dag till 690 000 år 2030. Skåne vill bli Sveriges bästa cykelregion, men i Hässleholm går saker i fel riktning.

Andelen resor med cykel i Hässleholm gick ner från 11,6 % år 2007 till 8,4 % år 2018 ([resevaneundersökning](#)). En stor anledning till detta är den totala avsaknaden av cykelpolitik och cykelsatsningar i kommunen. De skånska kommuner som arbetar aktivt med cykling i sin planering har generellt en högre andel cykelresor än de övriga kommunerna, oavsett bostadsstruktur. Hässleholms kommun med sin andel på 8,4 % kan jämföras med genomsnittet bland övriga tätorter i Skåne med stadsbuss, där andelen cykelresor är på 15 % (Se [Transportstrategi 2050](#), sida 24).

Trots att cykeln är det näst vanligaste färdmedlet i Skåne så satsas det ytterst litet i Hässleholm på cykelinfrastrukturen. Det är också ett jämlikhetsproblem. Med skillnad för bilen, har många fler alltid tillgång till en cykel, även barn och unga, oavsett inkomst. Andelen resor med cykel i olika socioekonomiska grupper är mycket mer jämt fördelat än resor med bil eller med kollektivtrafik. Det betyder att cykelresor är ett jämkade sätt att transportera sig och som är tillgänglig till det största andelen av befolkningen. Därför måste Hässleholms kommun utöka sin satsning på cykel och prioritera cykeln över bilen vid intressekonflikter. Bilnormen är historisk stark och behöver brytas i stadsplaneringen, till fördel för folkhälsan, trafiksäkerhet, bättre luftkvalitet, minskad klimatpåverkan och i slutändan bättre samhällsekonomi.

Som sagt ovan så har de skånska kommuner som arbetar aktivt med cykling i sin planering generellt en högre andel cykelresor än de övriga kommunerna. En förutsättning för att utveckla Skåne som cykelregion är att **alla Skånes kommuner på sikt har en cykelstrategi eller ett motsvarande dokument som tydliggör en vision för cykelutvecklingsarbetet.**

”För att förbättra förutsättningarna för att fler ska vilja, kunna och våga cykla behövs en mer medveten, långsiktig planering för cykel. Det gäller att se på cykeln som ett trafikslag likställt andra, och inse att den fysiska omgivningen påverkar människors inställning till att cykla. Därför är det viktigt att lyfta cykeln i samhällsplaneringen”, enligt cykelstrategi för Skåne.

För en rättvis satsning på folkhälsa, för bättre trafiksäkerhet och trivsel i livsmiljöer, för en kommun som aktivt jobbar med en klok klimatomställning av transportsystemet, yrkar jag att kommunfullmäktige beslutar:

- Att ta fram och besluta om ett dokument, t.ex. en cykelstrategi, som leder till bättre förutsättningar för cyklingen i enlighet med motionens intentioner.
- Att avsätta nödvändiga resurser för att garantera en kostnadseffektiv genomförande av cykelstrategin.

Dolores Öhman (MP)

22 augusti 2022

Kommunfullmäktige

Handläggare
Kommunjurist Magnus Gjerstad
Kansliavdelningen

magnus.gjerstad@hassleholm.se

Motion om tydligare information om att turista i husbil i Hässleholm

Ordförandens förslag till beslut

I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige följande beslut.

- 1) Motionen bifalles vad avser punkterna 1 och 2.
- 2) Motionen ska anses besvarad vad avser punkten 3.

Beskrivning av ärendet

Anders Edwall, Lena Svensson och Ann-Kristin Johnsson, samtliga Centerpartiet, har väckt en motion i fullmäktige, i vilken de anför följande.

Vi får till oss synpunkter från besökande som tycker att möjligheterna att turista med husbil i Hässleholms kommun är alltför otydliga. En sökning på kommunens hemsida på "husbil" eller "ställplats" ger inget resultat alls! Inte ens de parkeringsplatser som finns i centrum finns det någon information om. Som husbilturist söker man ofta information hos kommunen om vilka platser som finns, med priser och övrig information. Vi vet om att det fricampas runt om i kommunen, ofta vid någon av våra badplatser. Det är viktigt att tillsynen och underhållet fungerar så att turisterna kan samsas med kommuninvånarna vid välskötta badplatser. En husbilsplats på grus, med viss tillsyn, med eller utan el, med tillgång till toalett och eventuellt dusch kostar från 100 kr och uppåt per dygn runt om i landet. Vi vill

Kommunledningsförvaltningen / Kansliavdelningen

gärna se organiserade ställplatser på många platser i vår fina kommun!

Med stöd av det sålunda anförda yrkar motionärerna att kommunfullmäktige uppdrar följande ”till berörd nämnd”.

1) Att inventera vilka platser som används för fricamping, och återkomma med förslag om på vilket sätt de skulle kunna bli officiella ställplatser.

2) Att återkomma med lösningar på hur ställplatser kan anordnas vid Österås, Hässleholmsgården, och Hovdala slott.

3) Att se till att information om att turista med husbil finns på kommunens hemsida.

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden, tekniska nämnden och dåvarande tillväxtavdelningen inom kommunledningsförvaltningen.

Av inkomna yttranden framgår bland annat följande.

Tillväxtavdelningen ser positivt på fler organiserade ställplatser i Hässleholms kommun. Intresset för att övernatta med husbil på ställplatser är något som växer för varje år. Vi har under de senaste åren varit i kontakt med både besöksnäringsföretag, besökare och aktörer som arbetar med att utveckla ställplatser. Det finns önskemål om fler ställplatser både i staden som på attraktiva platser runt om i kommunen. I den interna dialog och uppföljning som tillväxtavdelningen årligen gör tillsammans med förvaltningarna i Hässleholms kommun inför och efter säsong med syfte att besökare och medborgare ska få en så positiv bild av Hässleholms kommun som möjligt, framkommer att det har varit ett hårt tryck på badplatsernas parkeringar av husbilar sommaren 2022. Även ett ökat tryck vad gäller tömning av utetoiletter där husbilar väljer att övernatta. Fler organiserade ställplatser i Hässleholms kommun skulle kunna tillgodose den ökade efterfrågan.

Tekniska nämnden beslutade vid sammanträde den 20 december 2022, § 108, att föreslå kommunfullmäktige följande beslut.

1. Motionen ska anses besvarad gällande etablering av ställplatser vid Hässleholmsgården
2. Uppdraget i övrigt ska tilldelas Kultur- och fritidsnämnden

Av i tekniska nämndens föreliggande tjänsteskrivelse framgår i huvudsak följande.

Tekniska förvaltningen deltar sedan tidigare i ett investeringsprojekt för etablering av permanenta ställplatser. Inom ramen för projektet har lokaliseringsfrågan i huvudsak ägts av Kultur- och fritidsförvaltningen och många alternativa lokaliseringar har utretts och förkastats i dialog med bland andra TNAU, MSNAU och

KSAU. Nuvarande föreslagen plats ligger vid Hässleholmsgården. Ställplatserna har dock inte kunnat realiseras under år 2022 på grund av ett överklagat bygglovsärende som ännu inte är slutgiltigt avgjort. Tekniska nämnden tar inte ställning i frågan huruvida ett nytt utredningsuppdrag bör utföras. Men om så ska ske bör uppdraget tilldelas Kultur- och fritidsnämnden som enligt reglementet ansvarar för Hovdala slott. Kultur- och fritidsnämnden arbetar dessutom sedan tidigare med en ”master plan” för Österås.

Kultur- och fritidsnämnden beslutade vid sammanträde den 8 december 2022, § 61, att godkänna förvaltningens yttrande som nämndens svar i ärendet.

Bedömning

Av kultur- och fritidsförvaltningens yttrande, vilket alltså antagits som nämndens svar i ärendet, får enligt kommunledningsförvaltningens uppfattning anses framgå att kultur- och fritidsnämnden i huvudsak ställer sig positiv till motionärernas förslag och är villig att företa den närmare utredning som efterfrågas. Nämnden ska därför tilldelas uppdrag enligt punkterna 1 och 2 i motionen. Utredningen ska innehålla en beräkning av kostnader för etablering och drift av föreslagna ställplatser. Vad gäller punkten 3 får det anses ligga på nämnden att sammanställa de uppgifter som efterfrågas för vidarebefordran till kommunledningsförvaltningen som därefter publicerar dem på hemsidan.

Kommunledningsförvaltningen

Amra Salihovic
Biträdande förvaltningschef

Magnus Gjerstad
Kommunjurist

Sändlista:

Kultur- och fritidsnämnden
Tekniska nämnden
Näringslivsenheten, kommunledningsförvaltningen

§ 108

Svar på motion om tydligare information om att turista i husbil i Hässleholm

Dnr: TF 2022/713

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att:

1. Motionen ska anses besvarad gällande etablering av ställplatser vid Hässleholmsgården
2. Uppdraget i övrigt ska tilldelas Kultur- och fritidsnämnden.

Beskrivning av ärendet

Anders Edwall, Lena Svensson och Ann-Kristin Johnsson (C) har skrivit en motion om tydligare information om att turista i husbil i Hässleholm.

Tekniska förvaltningen deltar sedan tidigare i ett investeringsprojekt för etablering av permanenta ställplatser. Inom ramen för projektet har lokaliseringsfrågan i huvudsak ägts av Kultur- och fritidsförvaltningen och många alternativa lokaliseringar har utretts och förkastats i dialog med bland andra TNAU, MSNAU och KSAU. Nuvarande föreslagen plats ligger vid Hässleholmsgården. Ställplatserna har dock inte kunnat realiseras under år 2022 på grund av ett överklagat bygglovsärende som ännu inte är slutgiltigt avgjort.

Tekniska nämnden tar inte ställning i frågan huruvida ett nytt utredningsuppdrag bör utföras. Men om så ska ske bör uppdraget tilldelas Kultur- och fritidsnämnden som enligt reglementet ansvarar för Hovdala slott. Kultur- och fritidsnämnden arbetar dessutom sedan tidigare med en ”master plan” för Österås.

Ärendets tidigare behandling

Tekniska nämndens arbetsutskott beslutade 2022-12-06, § 193, följande:

Föreslå tekniska nämnden föreslå kommunfullmäktige att:

2. Motionen ska anses besvarad gällande etablering av ställplatser vid Hässleholmsgården
3. Uppdraget i övrigt ska tilldelas Kultur- och fritidsnämnden.

Sänt till:

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

Handläggare
Enhetschef Jonatan Jeppsson Norberg
Tekniska förvaltningen
jonatan.jeppsson.norberg@hassleholm.se

Svar på motion om tydligare information om att turista i husbil i Hässleholm

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige

- att motionen ska anses besvarad gällande etablering av ställplatser vid Hässleholmsgården och
- att uppdraget i övrigt ska tilldelas Kultur- och fritidsnämnden.

Sammanfattning

Anders Edwall, Lena Svensson och Ann-Kristin Johnsson (C) har skrivit en motion om tydligare information om att turista i husbil i Hässleholm.

Tekniska förvaltningen deltar sedan tidigare i ett investeringsprojekt för etablering av permanenta ställplatser. Inom ramen för projektet har lokaliseringsfrågan i huvudsak ägts av Kultur- och fritidsförvaltningen och många alternativa lokaliseringar har utretts och förkastats i dialog med bland andra TNAU, MSNAU och KSAU. Nuvarande föreslagen plats ligger vid Hässleholmsgården. Ställplatserna har dock inte kunnat realiseras under år 2022 på grund av ett överklagat bygglovsärende som ännu inte är slutgiltigt avgjort.

Tekniska nämnden tar inte ställning i frågan huruvida ett nytt utredningsuppdrag bör utföras. Men om så ska ske bör uppdraget tilldelas Kultur- och fritidsnämnden som enligt reglementet ansvarar för Hovdala slott. Kultur- och fritidsnämnden arbetar dessutom sedan tidigare med en ”master plan” för Österås.

Beskrivning av ärendet

Motionärernas förslag är att Kommunfullmäktige uppdrar åt berörd nämnd:

- att inventera vilka platser som används för fricamping, och återkomma med förslag om på vilket sätt de skulle kunna bli officiella ställplatser.
- att återkomma med lösningar på hur ställ platser kan anordnas vid Österås, Hässleholmsgården, och Hovdala slott.
- att se till att information om att turista med husbil finns på kommunens hemsida.

Förslagets konsekvenser för verksamhetens brukare

Ej aktuellt.

Barnperspektivet

Ej aktuellt.

Miljökonsekvenser

Ej aktuellt.

Facklig samverkan

Ej aktuellt.

Ekonomiska konsekvenser

Om Tekniska förvaltningen ska tillsätta en projektledare för att genomföra ställplatser enligt ett framtaget förslag krävs en tilldelad budget för ändamålet.

Bilagor

Motion om tydligare information om att turista i husbil i Hässleholm

Sändlista:

Magnus Gjerstad, Kommunledningsförvaltningen

Tekniska förvaltningen

Jonatan Jeppsson Norberg

Enhetschef

Kultur- och fritidsnämnden

§ 61

Motion - tydligare information om att turista med husbil i Hässleholm

Dnr: KFF 2022/108

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner yttrandet som nämndens svar i ärendet.

Yrkande

Jörgen Nilsson (M), Thomas Haraldsson (L), Ann-Kristin Johnsson (C)
samt Socialdemokraterna yrkar bifall till liggande förslag.

Beskrivning av ärendet

Centerpartiet i Hässleholm har lämnat in en motion till fullmäktige som handlar om att turista med husbil i Hässleholm. De har fått till sig synpunkter från besökande som tycker att möjligheterna är alltför otydliga. Som exempel nämns att en sökning på kommunens hemsida på "husbil" eller "ställplats" inte ger något resultat.

Vidare påstår motionären att det fricampas runtom i kommunen. Ofta vid någon av badplatserna, vilket förutsätter löpande tillsyn och underhåll så att turisterna har möjlighet att samsas med kommuninvånarna vid de välskötta badplatserna. Motionären vill gärna se organiserade ställplatser på många olika platser i kommunen.

Mot bakgrund av detta föreslår motionären att berörd nämnd ska:

- inventera vilka platser som används för fricamping, och återkomma med förslag om på vilket sätt de skulle kunna bli officiella ställplatser.
- återkomma med lösningar på hur ställplatser kan anordnas vid Österås, Hässleholmsgården och Hovdala slott.
- se till att information om att turista med husbil finns på kommunens hemsida.

Kommunledningsförvaltningen har skickat motionen för yttrande till kultur- och fritidsnämnden att svara på senast den 31 december 2022.

Kultur- och fritidsnämnden

Justering

Utdraget bestyrkes

Kultur- och fritidsnämnden

Bakgrund

Att anlägga ställplatser eller husbilsparkering kräver tillstånd, antingen bygglov för parkering eller camping. Det är ofta omfattningen som avgör detta. En anledning till att till exempel campingplatser är bygglovspliktiga är att de oftast är arealkrävande. Vill man anlägga platser i natursköna områden, exempelvis vid sjöar eller vid kusten, är dessa skyddade av olika lagar så att man behöver söka dispens från dessa.

Oavsett är det alltid av vikt att platsen är lättillgänglig. Platsen bör vara jämn och ha en väl fungerande vattenavledning/ uppsugning. Underlaget ska också klara vikten av fordonen. Uppställning av fordon får heller inte ske på gräsmatta eller på naturmark enligt terrängkörningslagen. Ur brandhänseende är det viktigt att säkerställa så att antal fordon på platsen inte är för många och att placeringen av dessa uppfyller gällande brandskyddskrav.

Beroende på vilken service man vill erbjuda i samband med ställplatserna kan det även behövas bygglov och strandskyddsdispens för eventuella servicebyggnader, tillstånd för latrintömning, avtal för eldistribution med mera. Det är den som upplåter marken, eller genom avtal om uppställning, som är ansvarig för till exempel att den service som tillhandahålls fungerar, att omhänderta avfall och tillse att avfallen inte blir en olägenhet för andra, att eventuellt oljeläckage från fordon tas om hand med mera.

Om det är aktuellt med elförsörjning till ställplatserna, bör den ha ett tillräckligt antal eluttag som ska vara CE-märkta. Elanvändningen kan skilja sig mycket mellan olika husbilar så det är viktigt att se över vilka säkringar som kommer krävas.

Beroende på storlek och placering av skyltar kan olika tillstånd komma att krävas även för detta. Om man planerar ta en avgift för ställplatsen behöver även en plan för hur det ska administreras tas fram. Informationer till gästerna om vad som gäller på ställplatsen, telefonnummer till driftansvarig med mera. Information på flera språk rekommenderas.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har identifierat vilka platser inom förvaltningens ansvarsområde som idag används till ställplatser. Totalt rör det sig om sju av kommunens 13 badplatser som i olika omfattning används som ställplatser samt en naturbesöksplats.

De som mest lämpar sig att utveckla vidare är badplatserna vid Möllerödssjön, Mjölkalånga, Bubbarp och Björkviken samt parkeringen till Slingra dig. Om dessa platser blir aktuella som uppställningsplatser behöver mer noggrann undersökning göras för att identifiera förutsättningar för respektive plats gällande lov, dispenser,

Kultur- och fritidsnämnden

Justering

Utdraget bestyrkes

Hässelholms kommun

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanträdesdatum
2022-12-08

placering, kostnader etcetera. Det är dock förvaltningens uppfattning att platserna skulle kunna bli attraktiva uppställningsplatser för husbilar med rätt förutsättningar.

På Hässelholmshuset är det klargjort att parkeringsytan på grusplanen kan användas som uppställningsplats. Dock är förvaltningen av åsikten att denna yta inte lämpar sig eftersom den används frekvent för all annan verksamhet som bedrivs på platsen, alltifrån julmässor till motortävlingar. Förvaltningen föreslår därför att kontakt tas med golfklubben och låter föreningen utveckla sitt koncept för husbilar. Där finns redan sex platser vikta för husbilar med nödvändig service och förutsättningar såsom utslagsback, vattenpåfyllning etcetera.

På parkeringen vid Österås idrottsplats, som framöver även ska nyttjas av badbesökare, kan det mycket väl avsättas några platser för husbilar under förutsättning att nödvändiga tillstånd och lov finns för detta. Där finns idag inte tillgång till toaletter, el, utslagsback eller annan service.

På Hovdala kan uppställningsplatser anläggas på olika ställen. Förvaltningen tolkar motionären att platsen ska knytas till slottet och dess verksamhet. Förutsättningen för denna etablering bör då åläggas förvaltningen att undersöka vidare för att möta behovet av service och resurser. Förvaltningen anser övergripande att det är lämpligt att anlägga uppställningsplatser för husbilar vid Hovdala slott under förutsättning att lov och eventuella dispenser medges.

På övriga platser inom förvaltningens ansvarsområde bör p-skyltar sättas upp som tydligt anger ett förbud mot husbil i klass II. Detta för att förtydliga inriktningen och kunna avvisa otillåtna ekipage men att man även på dessa platser kan hänvisa ekipagen till de platser där det är tillåtet att vistas.

Förvaltningen konstaterar att motionären inte har tagit i beaktning och frågar efter eventuell etablerings- och driftskostnader för nya ställplatser. Eventuella kostnader ryms inte inom förvaltningens budget och det är tveksamt hur uppdraget kopplar an till förvaltningens arbete med friluftslivet. Att anlägga kommunala ställplatser ligger dessutom närmast tekniska förvaltningen.

Slutligen är det förvaltningens uppfattning att det bör vara kommunledningsförvaltningens uppdrag att tydligt informera om ställplatser generellt i kommunen. Vid sökning hittar förvaltningen 10 olika ställplatser med länkar till ansvarig under turistidorna på webben.

Förslagets konsekvenser för verksamhetens brukare

Om etablering sker av ställplatser är det positivt för verksamhetens brukare.

Kultur- och fritidsnämnden

Justering

Utdraget bestyrkes

Hässelholms kommun

Sammanträdesdatum
2022-12-08

Kultur- och fritidsnämnden

Barnperspektivet

Inte aktuellt.

Miljökonsekvenser

Inte utredda i detta skede.

Facklig samverkan

Inte aktuellt.

Ekonomiska konsekvenser

Inte utredda i detta skede.

Ärendets tidigare behandling

Kultur- och Fritidsnämndens arbetsutskott beslutade 2022-11-17, § 39, följande:

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott föreslår kultur- och fritidsnämnden besluta att godkänna yttrandet som nämndens svar i ärendet.

Sänt till:

Kommunledningsförvaltningen

Kultur- och fritidsnämnden

Justering

Two handwritten signatures in blue ink, one appearing to be 'td' and the other 'MS'.

Utdraget bestyrkes

Handläggare
Destinationsutvecklare Ida Flygare
Kommunledningsförvaltningen
Tillväxtavdelningen
0451-26 73 05
ida.flygare@hassleholm.se

Yttrande om tydligare information om att turista med husbil i Hässleholm

Sammanfattning - Tillväxtavdelningens synpunkter och förslag

- Tillväxtavdelningen ser positivt till fler organiserade ställplatser i Hässleholms kommun. Intresset för att övernatta med husbil på ställplatser är något som växer varje år. Det finns önskemål om fler ställplatser både i staden som på attraktiva platser runt om i kommunen.
- Fler organiserade ställplatser i Hässleholms kommun skulle kunna tillgodose den ökade efterfrågan och minska trycket på badplatsernas parkeringar av husbilar.
- På Visit Hassleholms webbsida, Hässleholms kommuns officiella turistsida, finns information om nu befintliga offentliga som privata ställplatser. I nuläget går det inte att söka ställplatser på Hässleholms kommuns webbsida, men det är något som kommer att bli möjligt på Hässleholms kommuns nya webbportal till säsongen 2023 enligt kommunikationsavdelningen som ansvarar för den nya webben.
- Det är viktigt att underhåll och drift av dessa tilltänkta ställplatser fungerar, så att det inte blir någon negativ miljöpåverkan i form av nedskräpning eller slitage på naturen.
- En utredning med budget bör göras på hur ställplatser kan anordnas vid Österås, Hässleholmsgården och Hovdala slott samt vilka platser som används för fricamping och hur dessa skulle kunna bli officiella ställplatser.

Bakgrund:

Centerpartiet i Hässleholms kommun har inkommit med en motion, se bilaga eller ärende KLF2022/647-1 där man fått synpunkter från besökande som tycker att möjligheterna att turista med husbil i Hässleholms kommun är alltför otydliga.

Kommunens hemsida bör förbättras så att man lätt hittar information om ställplatser. Idag får man ingen träff om man söker på "husbil" eller "ställplats".

Motionen handlar också om att det fricampas vid våra badplatser och att det är viktigt att tillsynen och underhållet fungerar så att turisterna kan samsas med kommuninvånarna vid välskötta badplatser.

Centerpartiet vill se fler organiserade ställplatser i Hässleholms kommun och har gett Kommunfullmäktige i uppdrag åt berörd nämnd.

- Att inventera vilka platser som används för fricamping och återkomma med förslag på vilket sätt de skulle kunna bli officiella ställplatser.
- Att återkomma med lösningar på hur ställplatser kan anordnas vid Österås, Hässleholmsgården och Hovdala slott.
- Att se till så att information om att turista med husbil finns på kommunens hemsida.

Tillväxtavdelningens synpunkter och förslag

Utifrån tillväxtavdelningens uppdrag ser vi positivt till fler organiserade ställplatser i Hässleholms kommun. Intresset för att övernatta med husbil på ställplatser är något som växer för varje år.

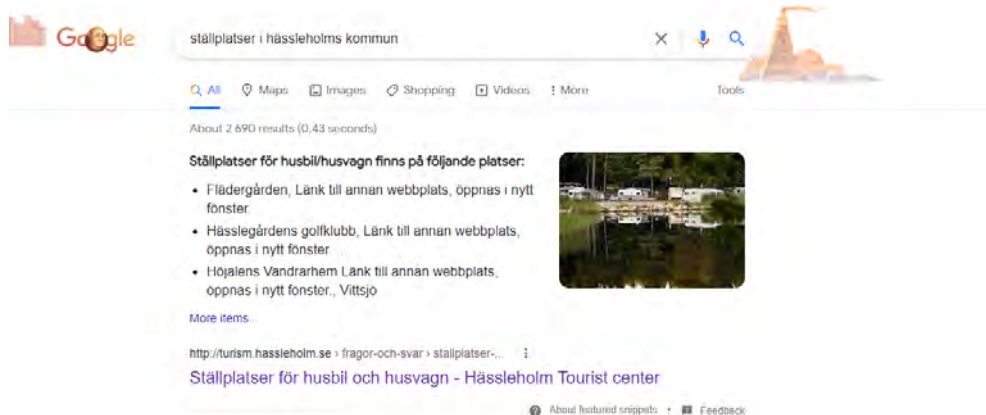
Vi har under de senaste åren varit i kontakt med både besöksnäringens företag, besökare och aktörer som arbetar med att utveckla ställplatser. Det finns önskemål om fler ställplatser både i staden som på attraktiva platser runt om i kommunen.

I den interna dialog och uppföljning som tillväxtavdelningen årligen gör tillsammans med förvaltningarna i Hässleholms kommun inför och efter säsong med syfte att besökare och medborgare ska få en så positiv bild av Hässleholms kommun som möjligt, framkommer att det har varit ett hårt tryck på badplatsernas parkeringar av husbilar sommaren 2022. Även ett ökat tryck vad gäller tömning av utetoaletter där husbilar väljer att övernatta. Fler organiserade ställplatser i Hässleholms kommun skulle kunna tillgodose den ökade efterfrågan.

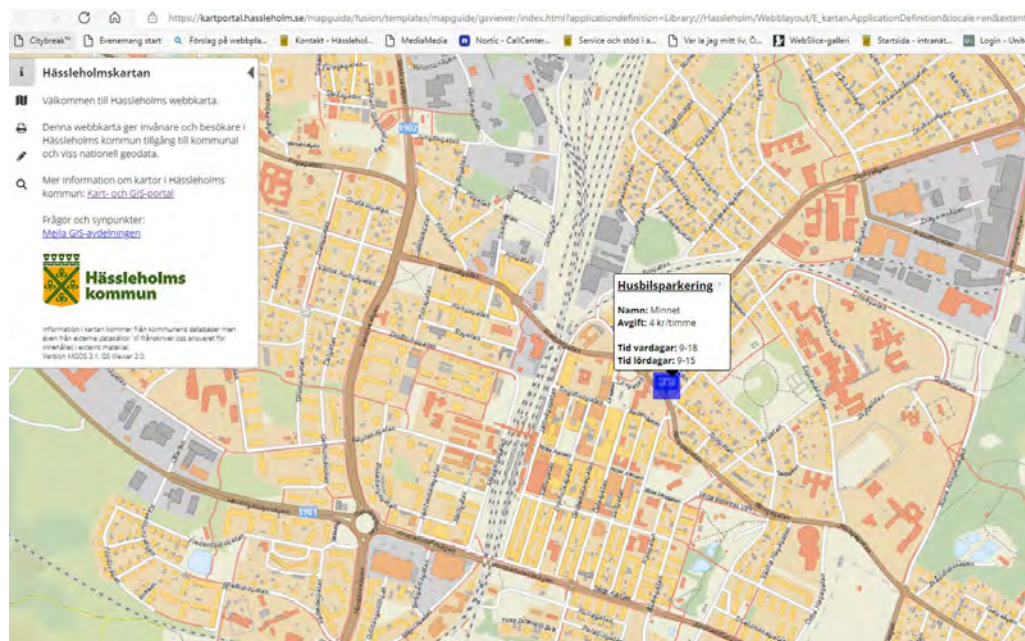
I frågan gällande synpunkter från besökande om att det är svårt att hitta ställplatser på kommunens webbsida.

Googlar man "ställplatser i Hässleholms kommun" eller "parkering för husbilar i Hässleholm", så får man som första förslag upp en länk till Visit Hassleholms hemsida som är Hässleholms kommuns officiella turistsida som riktar sig till besökare och invånare. Se skärmdokument nedan alternativt direktlänk till hemsidan här [Ställplatser för husbil och husvagn - Hässleholm Tourist Center](#)

hassleholm.se

Går man vidare och trycker på länken om ställplatsen Kvarteret Minnet som Hassleholms kommun äger, så kommer man till parkeringskartan för Hassleholms kommun med information om avgifter. Se skärmdokument nedan eller direktlänk här [Hassleholmskartan \(hassleholm.se\)](https://kartportal.hassleholm.se)

Däremot så går det i nuläget inte att hitta ställplatser om man söker på Hassleholms kommuns webbsida men det är något som kommer att bli möjligt på Hassleholms kommuns nya webbportal till säsongen 2023 enligt Hassleholms kommuns kommunikationsavdelning som ansvarar för arbetet med den nya webbplatsen.

Tillväxtavdelningen

Ida Flygare

Destinationsutvecklare

Stefan Larsson

Tillväxtchef

Tydligare information om att turista i husbil i Hässleholm

Vi får till oss synpunkter från besökande som tycker att möjligheterna att turista med husbil i Hässleholms kommun är alltför otydliga.

En sökning på kommunens hemsida på "husbil" eller "ställplats" ger inget resultat alls! Inte ens de parkeringsplatser som finns i centrum finns det någon information om. Som husbilsturist söker man ofta information hos kommunen om vilka platser som finns, med priser och övrig information.

Vi vet om att det fricampas runt om i kommunen, ofta vid någon av våra badplatser. Det är viktigt att tillsynen och underhållet fungerar så att turisterna kan samsas med kommuninvånarna vid välskötta badplatser.

En husbilsplats på grus, med viss tillsyn, med eller utan el, med tillgång till toalett och eventuellt dusch kostar från 100 kr och uppåt per dygn runt om i landet.

Vi vill gärna se organiserade ställplatser på många platser i vår fina kommun!

Mot bakgrund av detta föreslår vi att Kommunfullmäktige uppdrar åt berörd nämnd

- att inventera vilka platser som används för fricamping, och återkomma med förslag om på vilket sätt de skulle kunna bli officiella ställplatser.
- att återkomma med lösningar på hur ställplatser kan anordnas vid Österås, Hässleholmsgården, och Hovdala slott.
- att se till att information om att turista med husbil finns på kommunens hemsida.

Anders Edwall, Lena Svensson och Ann-Kristin Johnsson, Centerpartiet Hässleholm

*Med jordnära visioner
vill vi skapa en grön och trygg vardag
som ger kraft åt varje människa*